

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008 și „Premiul de excelență” al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România 2011-2012

Climates

102

Anul 10

septembrie-
octombrie 2017

Director fondator: Ion Iancu Vale

Director editor:

prof.dr. Gheorghe-Valerică Cimpoca

literare

Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

Climate literare

Semnează în acest număr

Cezar Ivănescu/ Poeme ...	3
Gheorghe Valerică Cimpoca/ În căutarea adevărului ...	4
Octavian Lupu/ Din nou pravila ...	5
Ionuț Țene/ Numele romanului „Demonii” ...	7
Dragoș Nicolescu/ Poeme ...	8
Anton Găgiu/ O zi, o noapte, o viață ...	9
Nicolae Rotaru/ Picături pentru ochi ...	11
Traian Vasilcău/ Poeme ...	12
Ion P. Tatomirescu/ Proză în spiritul paradoxismului ...	13
Magdalena Brătescu/ Cântecul cucuvelelor ...	15
Ion Iancu Vale/ Poeme ...	16
Gabriela Căluțiu Sonnenberg/Nichita Stănescu tradus ...	17
Ioana Stuparu/ Elena Buică și cărțile ei ...	18
Mihai Antonescu/ Fotografie într-un bob de lacrimă ...	19
Dan Gîju/ O scrisoare ...	20
Paul Leibovici/ Botezul în apele Iordanului ...	21
George Anca/ Mariana Gurza-pelerinaj prin idee ...	22
Un interviu cu un medic tibetan ...	23
Șt.Lucian Mureșanu/ Pentru un studiu antropologic ...	24
Liviu Lăzărescu/ Portrete cu suflet ...	27
Nicu Tănase/ Poeme ...	28
Cristian Petru Bălan/ Despre intimitatea versurilor ...	29
Peste o sută de lucruri despre cărți și scriitori ...	31
Milena Munteanu/ El tango argentino ...	32
Constantin Mănuță/ O sărbătorire a rostiri ...	33
Ion Teodor Palade/ Lumini paralele ...	34
Gabriel Stănescu/ La gura sobei ...	35
Voichița Pălăceanu-Vereș/ Roadele toamnei ...	37
Emilia Dănescu/ Dublă lansare de carte ...	38

INFO CLIMATE

Coperta 1
Pictură de Gabriel
Stănescu - Canada

*

Mulumim pentru
sprijinul acordat la
apariția acestui
număr domnilor
Geo Popescu, Nicu
Tănase și Anton
Găgiu
(Colegiu director)

A murit **Eugen Evu**,
poet adevărat și
colaborator al
Revistei „Climate
literare”
Dumnezeu să-l
odihnească!

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE
RO54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI
RO 04 BTRL EURCRT00U0239301 - PENTRU DEPUNERI ÎN EURO (SWIFT: BTRLR022)

Redacții asociate - România:

Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București,
dev, Focșani, Iași, Suceava, Turnu-Severin,
Hunedoara, Mangalia, Olănești, Dragnea, Ploiești.
Alte țări: Anglia, Australia, Belgia, Canada,
Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar,
Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica
Moldova, Serbia, Spania, SUA, Ucraina.

Redactor șef: Ion Iancu Vale

Redactor șef-adjunct: prof.dr. **Gheorghe Valerică Cimpoca**
Colegiul redacțional: **Anton Găgiu, Emil Stănescu,**
George Piteș, Grigore Grigore, Ion Teodor Palade,
Romulus Gandy Georgescu, Florea Turiac, Gabriel
Mihalache

Fondatori:

Ion Iancu Vale
Mircea Cotârță
Sebastian Drăgan

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, **Eugen Evu**, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Maximca Grasu, Mirel Horodi, Djamel Mahmud, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, George Petrovai, Vavila Popovici, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Gabriela Căluțiu Sonnenberg, Al. Florin Țene, Baki Ymeri, Mihaela Loredana Mușetescu, Gheorghe Neagu, Mihai Merticaru, Ioana Stuparu.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatarilor

Revistă editată de Societatea Culturală și Prietenie „LA NOI ACASĂ” Târgoviște ISSN 1843-035X
Revista apare în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni
Tehnoredactare: Mariana Briceag; Secretariat: Reta Sofronie Iancu

POEME

Cezar IVĂNESCU (1941-2008)

Amintirea paradisului

Când eram mai tânăr
și la trup curat,
Într-o noapte, floarea mea,
eu te-am visat.
Înfloreai fără păcat,
într-un pom adevărat
Când eram mai tânăr
și la trup curat.
Nu știam că ești femeie, eu bărbat
Lângă tine cu sfială m-am culcat
Și dormind eu am visat; tu, visând,
ai lăcrimat
Când eram mai tânăr
și la trup curat
E pierdută noaptea aceea
de acum!
Carnea noastră, de-i mai știi
al ei parfum
Poamele ce-n pomi azi stau
gustul cărnii tale-l au
Și cad mâine toate, putrede,
pe drum.
Fă-l să fie, Doamne Sfinte,
numai om
Pe acel care ne-a ispitit sub pom
și când pomul flori va da,
fă să-i cadă carnea grea,
Cum cădea-va, după cântec,
mâna mea...

Rosarium (Stella Maris)

! mă rog ție, Sfântă Fecioară,
îmi sînt mie prea grea povară,
luminat de tine, strălucito,
poate un an-doi oi mai duce-o,
luminat de tine, lumină,
ca să pot muri fără vină,
luminat de tine, lumină,
inima de toți mi-i străină !

! mă rog ție sfîntă și sfîntă
trupușorul mi-l înmormîntă,
cu minurile-ți de tămîie
osicioarele-mi le mîngîie,
luminat de tine, lumină,
ca să pot muri fără vină,
luminat de tine, lumină,
inima de toți mi-i străină !

! numai tu vezi ce nu se vede
numai tu crezi ce nu se crede,
numai tu-mi vezi inima moartă,
trupul care-abia o mai poartă,
luminat de tine, lumină,

JEU D'AMOUR (Mândră-Mărie)

! se reîntoarce și dragostea mea,
se reîntoarce la tine,
cum vine Sufletul ca Pasărea
și nu știi de unde-mi vine,
se reîntoarce și dragostea mea,
se reîntoarce la tine,
cum vine Sufletul ca Pasărea
și nu știi de unde-mi vine!

! Mândră-Mărie și Sântă Fecioa-
floare de Sântă Mărie,
cum vine Sufletul ca Pasărea
pe-o floare doar să se ție,
Mândră-Mărie și Sântă Fecioa-
floare de Sântă Mărie,
cum vine Sufletul ca Pasărea
pe-o floare doar să se ție!

! Pasăre care cu-arîpa ai scris
versul ce duce la Domnul,
spune-mi-l, spune-mi-l numai în vis,
spune-mi-l numai în somnul,
Pasăre care cu-arîpa ai scris
viersul ce duce la Domnul,
spune-mi-l, spune-mi-l numai în vis,
spune-mi-l numai în somnul !

Turn

!când m-am nascut, mama,
pe-o masa, întinsa,
cumpnit suferea,
mama mea cea buna
pe-o masa;
dar pe cealalta
mama mea Moartea
goala, lungita, surâdea
atât de frumoasa
mama mea Moartea
surâdea
caci copilul ei ma nasteam
fara ca ea sa suferă!

Rimaya

în orașul acela bolnav
am iubit trei femei:
una e de-acum bătrână
și-i seamănă din ce în ce mai mult Morții,
una e lângă mine
amintindu-mi că și ea va muri
oficiază carnal
oculta prezență a Morții,
una a rămas în orașul acela bolnav
și plânge sângele meu după ea
căci n-o voi mai atinge
cum nu voi mai atinge tronul Morții:
o voi numi Rîmăya
și-n numele ei voi pluti
ca un sicriu de nufăr
până ce ma va opri cu pieptul
o lebadă!

În căutarea Adevărului (22). Universul din noi

Misterul întregului Univers și frumusețea sa profundă se ascund în fiecare din noi. (Marius Torok)

Gheorghe Valerică CIMPOCA

E impresionant de ce este capabila mintea umană. Noi putem crea lumi, universuri, ne putem imagina orice, noi însăși suntem un Univers aparte, fără limite, la fel de misterios ca Universul în care ne aflăm și evoluăm împreună cu toții, materie și ființe vi. Folosindu-ne de universul nostru noi îl schimbăm pe cel actual, în care putem aplica ceva, însă ceea ce e în noi e mult mai nelimitat, indiferent cât de inteligenți suntem noi. Trebuie doar să ne dăm seama. Însa nu trebuie să uităm și de Universul „real” din exteriorul nostru care ne înconjoară și care ne influențează evoluția și comportamentul nostru. Mintea umană este diferită de la o persoană la alta. Fiecare dintre noi suntem un microunivers umblător într-un macrounivers în continuă transformare. Creierul nostru este obiecte deosebit de complexe, cu o sută de miliarde de neuroni, și un cvadrilion de conexiuni, și noi știm încă foarte puțin despre modul în care funcționează acest super-calculator organic. Dar noi știm că creierul uman este cel mai complicat lucru pe care deocamdată l-am descoperit. El ne dă puterea de a forma limba și cultura, conștiința, ideea de sine, capacitatea de a învăța, de a înțelege universul și a reflecta asupra locului nostru în el.

Avem chiar un „model de gravitate” încorporat, care este destul de util. John Wheeler, recunoscut drept unul dintre cei mai mari fizicieni din ultimele decenii, a susținut că Universul, orice univers, are nevoie de un observator pentru a lua ființă. În 1983, el a avansat o idee cunoscută de atunci drept „universul participativ al lui Wheeler”. Pentru fizicianul american există argumente teoretice foarte serioase care ne permit să presupunem că un observator uman nu dă naștere doar universului prezent, ci și stării acelui univers cu miliarde de ani înainte de nașterea observatorului. „*Nicio teorie a fizicii care se ocupă numai de probleme de fizică și nu va putea vreodată să explice fizica. Eu cred că, pe măsură ce continuăm să încercăm a înțelege universul, încercăm să înțelegem și omul. Astăzi cred că începem să bănuim că omul nu este o rotită minuscule, lipsită de fapt de importanță în funcționarea unei mașinării uriașe, ci că există o legătură mult mai intimă între om și univers decât ne închipuim până acum. Doar dacă vom recunoaște această legătură vom fi capabili să mergem înainte în elucidarea unora dintre problemele cele mai dificile cu care ne confruntăm. Toți cei care privesc lucrurile din acest punct de vedere nu pot să nu se întrebe dacă nu cumva particulele și proprietățile lor sunt legate în așa fel încât să facă posibilă existența omului. Omul, începutul analizei, și tot omul, sfârșitul ei, pentru că, lumea materială este, într-un sens profund, legată de ființa umană.*” Dacă Wheeler are dreptate, atunci fiecare dintre noi, observatorul propriului univers, este responsabil nu doar de existența lui acum, ci și de apariția lui acum miliarde de ani. Observând dovezile despre Big Bang,

noi de fapt îl creăm. Consecințele acestei ipoteze sunt pur și simplu cutremurătoare. Ele ne fac extrem de importanți, astfel universul este al nostru și numai al nostru. Ceilalți oameni au și ei fiecare câte un univers al lor. Combinând aceste universuri rezultă un Univers infinit și diversificat care evoluează o dată cu evoluția noastră. Din simplul fapt că suntem în stare să spunem ceva despre Univers înțelegem că omul transcede materia, că este și altceva decât materie. Materia însăși nu are nimic în structura sa care să fie despre „altceva”. Un electron sau un atom nu îl are pe „despre”. Fiecare componentă a Universului material are proprietăți specifice care dau formă și structură materiei. Dar componentele materiei nu sunt conștiente de existența celorlalte elemente, și nici de structurile pe care acestea le compun. Nu văd Întregul și nici nu văd frumusețea lui. Doar o ființă vie, conștientă, o ființă care transcede materia este capabilă de contemplarea frumuseții Universului și, mai ales, este capabilă de întrebarea cu privire la sensul frumuseții și al existenței. Și întrebarea cu privire la sensul existenței nu ar fi posibilă în lipsa unui sens obiectiv, fiindcă însăși posibilitatea întrebării arată că sensul există. Materia nu are întrebări, dar existența ei și a noastră a oamenilor ridică întrebări care cer răspunsuri dincolo de materie. „*Nu trebuie să ieși afară ca să vezi mai bine. Nici să privești de la fereastră. Mai bine zăbovește înăuntrul ființei tale; cu cât te îndepărtezi mai mult, cu atât vei cunoaște mai puțin.*” (Lao Zi). Descoperă universul din tine și vei descoperi o parte din Întreg și te vei apropia de Adevăr.

(Va urma)

Din Nou în Prăvălia Negustorului de Iluzii

Octavian LUPU

M-am întors la Negustorul de iluzii și l-am rugat să-mi îngăduie să vizitez Tărâmul Iluziei, locul său de baștină, să înțeleg câte ceva despre puterea de atracție a dorințelor ce îți seduc voința și te transformă în sclavul închipuirilor deșarte. Intrând din nou în prăvălia sa, am remarcat schimbări masive de decor, mobilierul fiind acum dispus sub o formulă inedită, de factură post-modernistă. Chiar și el, în locul veșmintelor de secol al XIX-lea, purta jeansi albaștri și un tricou strident cu un NY mare pe el de la numele orașului New York. Se vedea că mersese și pe la sală, fiindcă bicepsii săi rivalizau cu ale unui culturist profesionist, în timp ce un imens tatuaj pe antebrațul drept dezvăluia o ancoră imensă cu tot felul de inscripții într-o limbă necunoscută.

Mirat de toate aceste schimbări, nu am putut să mă abțin să exclam și să îi spun: „Salutare preabunule Negustor! Dar ce anume s-a întâmplat cu tine? Mă așteptam să văd același mobilier ca data trecută și pe tine îmbrăcat în ținută de epocă. Însă totul s-a transformat într-un decor desprins dintr-un film de

Hollywood și mă simt ca într-un cartier american. Poți să îmi explici schimbarea ce s-a produs?”

„Bineînțeles că da! Dar mai întâi îți urez bun venit în Prăvălia mea,” spuse el râzând zgomotos și plimbându-și degetele prin părul tuns scurt cu aspect cazon, fapt ce i-a reliefat cercelul pe care îl purta în urechea stângă. „Timpurile s-au schimbat, dar Iluzia rămâne aceeași,” îmi răspunse cu subînțeles, după care mă invită să vin de cealaltă parte a teighelei computerizate pentru a-mi arăta noul său calculator pe post de casă de marcat.

M-am apropiat curios de ecran și am văzut cum toate articolele disponibile erau afișate sub formă de imagini tridimensionale ce ieșeau în relief pe suprafața mesei pe care acesta era dispus. Nu era necesar să apeși niciun fel de tastă, fiindcă meniuri colorate, asemenea unor cuburi rotitoare, se modificau de îndată ce sesizau un nou gând sau o nouă dorință a celui care stătea în fața display-ului. Totul era sonor, de la simpla atingere cu degetul a unui obiect afișat, la zumzăirea monotonă, dar plăcută, a motorului de căutare, ce părea cuplat la propria ta minte oferindu-ți o imagine cât mai apropiată de ceea ce îți doreai.

Astfel, cel care intenționa să își cumpere o casă, observa imediat cum gândurile sale încep să se materializeze într-un obiect care în câteva secunde prindea formă și contur înglobând și cele mai intime detalii desprinse din profilul dorințelor privitorului. În ce mă privește, vedeam o casă în stil neo-clasic, cu un etaj și o

grădină bine îngrijită dispusă în fața ei. Arhitectura acestui ansamblu rezidențial părea să fi fost inspirată din timpul Renașterii, iar fântâna arteziană din dreapta era o copie perfectă a unui model venețian cu o vechime de mai multe secole.

M-am smuls cu greu din vraja acestui ecou al propriilor mele gânduri și l-am întrebat pe Negustor, care acum am remarcat că purta un lanțșor de aur la gât. Verigile sale erau meșteșugit alcătuite, cam late, dar elegante ca formă și dimensiune. Mă întrebam la ce îi folosește unui Negustor un asemenea accesoriu, dar el, de parcă mi-ar fi citit întrebarea îmi răspunse: „Face parte din noua mea colecție de bijuterii cu putere de auto-iluzionare. Practic, oricine le poartă ajunge să se creadă exact ce își dorește în adâncul sufletului, oferind plăcerea de a se considera conform cu aspirațiile sale. Astfel, niciun fel de sugestie negativă nu mai pare pe ecranul interior al conștiinței, niciun reproș și nicio pată, ci numai imaginea luminoasă a dorințelor. Vrei să îl încerci?”

Mai mult din curiozitate, am luat o brățară de smaralde de culoare verde-deschis cu pietricele scânteietoare înșirate una lângă alta, care de îndată ce am pus-o la mână s-a strâns moale, dar ferm, în vecinătatea încheieturii. Imediat am sesizat o bruscă schimbare de dispoziție și o euforie plăcută ce emana dintr-o senzație plenară de bucurie și împlinire. Ca la comandă, o mulțime de gânduri și trăiri s-au revărsat cu tonalități de curcubeu cântând la unison adevărate imnuri de laudă la adresa mea.

„Cine este ca tine, așa de inteligent, frumos și plin de putere? Nimeni! Tu ești cea mai de seamă ființă din această lume!” spunea un gând, iar altul îi răspundea: „Mai mult decât atât! Tu ești cea mai de seamă persoană din univers fiindcă nimeni nu este ca tine!” După care o muzică plină de farmec se unea cu încântarea simțurilor preamărind virtuți de care nu fusesem conștient niciodată, fapt care mă făcea să văd toate lucrurile într-o perspectivă diferită, iar realitatea să îmi apară în alte culori, mult mai vii și mai atrăgătoare. Speriat de puterea brățării, mi-am smuls-o și i-am returnat-o proprietarului: „Nu, mulțumesc. Nu am nevoie de așa ceva, fiindcă prefer să mă știu așa cum sunt și nu am nevoie de ademenirea lingușirii.”

„Dar de unde știi tu cum ești cu adevărat?” mă întrebă Negustorul. „Oare ai aflat totul despre tine? Ești conștient de tot ceea ce poți realiza și de toate lucrurile pe care le poți întreprinde? Uite, această brățară este nimica toată față de celelalte obiecte ale colecției mele de sezon,” și cu aceste cuvinte îmi deschise o casetă neagră, pe care erau gravate cuvintele Sigma Medium Male Collection. În interior erau dispuse pe o catifea albăstrie mai multe accesorii: un inel de argint cu o piatră de diamant, un colier de aur, o brățară cu smaralde și un cercl de platină. Adăugă: „Aceasta este ediția de toamnă pentru bărbați, dar avem și pentru femei indiferent de vârstă sau preferință. Dacă dorești poți să o iei, fiindcă o ofer la un preț promoțional.”

„Și cam cât costă?” am întrebat fiind mai degrabă curios decât doritor să achiziționez o astfel de colecție. „Bănuiesc că nu este foarte ieftină, mai ales că la tine nimic nu se dă pe gratis. Totul te costă mai mult sau mai puțin imediat sau în viitorul apropiat,” am adăugat zâmbind cu subînțele.

„De ce spui aceasta? Eu am mereu

oferte avantajoase, fiindcă totul, absolut orice lucru, îl ofer pe credit, fiindcă dacă nu știi, eu nu primesc bani sau alte bunuri materiale. Articolele produse pe Tărâmul Iluziei nu se pot cumpăra cu astfel de valori, lipsite altfel de noimă pentru noi, cei care venim din acea lume în realitatea voastră trecătoare,” spuse mai departe Negustorul.

Atunci am remarcat că la intrarea în magazin, cum priveai către peretele opus ușii de acces, era un mare panou de plasmă de dimensiuni apreciabile, cam patru metri lungime și un metru înălțime, unde se puteau citi cuvintele: „Orice articol se oferă pe credit! Nu trebuie să plătești nimic!” Nu prea înțelegeam acest lucru, fiindcă știam că în orice lucru oferit pe credit, costul final ajunge să fie mult mai mare, chiar dublu sau triplu, față de cel inițial. Și atunci l-am întrebat: „Dar în ce anume se exprimă costul unui articol achiziționat din Prăvălia ta?”

„Chiar nu știi? Este extrem de simplu, fiindcă singurul lucru imaterial din lumea voastră este Timpul și de aceea, orice articol din Prăvălie se plătește prin ani, luni, săptămâni, zile, ore, minute și secunde. De exemplu, această casetă din seria Sigma costă în total cam un an, 2 luni, 3 săptămâni, 10 ore, 30 minute și 50 de secunde. Normal, este o ofertă promoțională,” și îmi arată în partea din dreapta jos a capacului casei o etichetă albă pe care erau scrise cu cifre negre următoarele: 1y, 2m, 3w, 10 h, 3min.

„Bine, dar cum poți plăti folosind ca monedă chiar Timpul?” i-am răspuns nedumerit. „La ce fel de timp te referi de fapt? La cel pe care îl trăim sau la altceva?”

„Este simplu! Mai precis, este vorba despre Timpul cât trebuie să rămâi pe Tărâmul Iluziei purtând sau folosind respectivul obiect, fiindcă orice articol este de fapt o poartă de acces către acest Tărâm în care toate

lucrurile sunt colorate sub spectrul Iluziei și orice gând devine parte a unei Lumi la care niciodată nu ai visat,” îmi răspunse zâmbind. „Fiindcă pe Tărâmul Iluziei sunt foarte multe Lumi, dintre care îți amintesc câteva dintre ele: Lumea Visării, Lumea Înălțării de Sine, Lumea Puterii și Lumea Banului, toate având în centrul lor Fântâna Plăcerilor ce își primește apa din Izvorul Dorințelor.”

Am rămas mirat de atâtea detalii pe care cu amabilitate mi le-a oferit într-un timp așa de scurt, dar am preferat să refuz mărinimoasa sa ofertă. Totuși l-am întrebat: „Nu sunt interesat de niciunul dintre articolele Prăvăliei tale. Prețul mi se pare mult prea scump.”

„Nu te papi. Uite, fiindcă intuiesc un anumit potențial în ce te privește, îți voi da voie să privești și să călătorești puțin în aceste lumi. Vom merge împreună și îți voi arăta oamenii care au intrat pe Tărâmul Iluziei, precum și experiența lor în Lumile despre care ți-am vorbit. Concluzia o vei trage singur la sfârșit. Și acum ce spui? Plecăm sau nu într-o mică plimbare în Universul de care eu aparțin? Nu vom lipsi mai mult de un ceas conform Timpului din lumea voastră,” adăugă privindu-mă direct în ochi cu o aparentă onestitate.

Nu știam ce să fac, mai ales că imboldul Iluziei Cunoașterii pusese oarecum stăpânire pe mine, iar pe de altă parte doream să ofer semenilor mei un raport mai exact asupra misteriosului Tărâm al Iluziei, din care știam că până acum dintre cei care intraseră în el, nimeni nu se mai întorsese. De ce nu? Era interesantă această călătorie și poate utilă pentru cei care urmau să citească jurnalul pe care aveam să îl țin asupra a tot ce aveam să văd în jurul meu.

NUMELE ROMANULUI „DEMONII” DE DOSTOIEVSKI TRADUS GREȘIT ÎN LIMBA ROMÂNĂ. SĂ ÎNȚELEM :

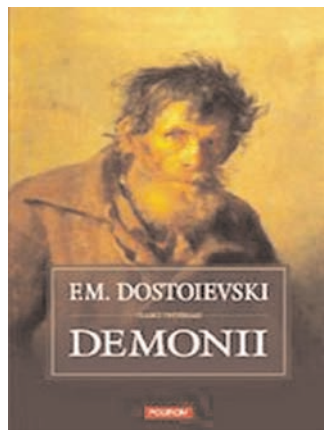
Ionuț ȚENE

Periodic revin cu plăcere și atenție sporită la lecturarea romanelor scriitorului rus Dostoievski. Acestea surprind esențialul vieții și sunt adevărate cărți profetice despre sensul istoriei și destinul umanității în general. Dostoievski a avut șansa, dacă o putem spune așa, de a fi atins de „îngerul morții”, fapt ce i-a dat înzestrarea de a avea „două perechi de ochi”, vorba filosofului existențialist Lev Șestov. Pe lângă ochii naturali, a avut acei „ochi largi închiși” spre sine și esența lumii, de a vedea lucruri sensibile pe care nu orice om le poate vedea sau pricepe. Dostoievski a văzut dincolo de orizontul imediat. Dostoievski a făcut parte în anii 1840 dintr-o organizație secretă rusă revoluționară de sorginte nihilistă. Arestat de ohrana țaristă este condamnat la moarte, ca apoi în timp ce era dus în fața plutonului de execuție, călăul în loc să citească sentința la moarte și să o pună în îndeplinire i se citește ucizatul de comutare a pedepsei la ocnă.

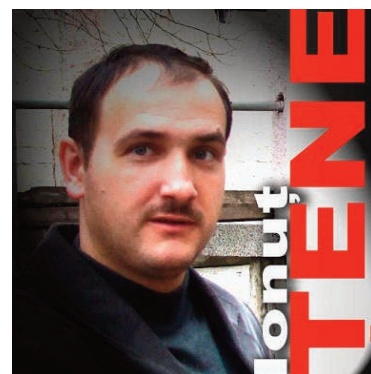
Cred că minutele acelea, când a văzut „îngerul morții” Dostoievski a coborât în subterană și a primit acea nouă perechi de ochi pentru a vedea dincolo de aparențe și finitudine. Experiența ocnei a fost transpusă în excepționalul roman „Amintiri din casa morților” unde viața grea din reclusiune era animată de speranța „petecului de cer”, ce lumina interiorul lagărului și sufletul pușcăriașilor. Speranța libertății după căință și plata prin suferință și cătușele transpare din romanul lui Dostoievski. Dar romancierul proaspăt ieșit dintre zidurile închisorii realizează cătușele unei vieți sociale și umane rusești dincolo de zidurile închisorii. Acel petec de cer liber s-a dovedit o utopie și omul dostoievskian e condamnat la lanțuri și suferință în continuare, la dictatura omnitutunii, finitului și comunului în general. Aici cade Dostoievski în subterană așa cum a căzut Platon în „grotă” sau Plotin în finitudinea omului comun. Până la urmă

ceea ce spune Dostoievski afirma cu 2000 de ani înainte și Plotin: omul comun e produsul mediocrității, iar omul superior se rătăcește într-o contemplativitate, care caută esența. Acțiunea e apanajul omului mediu care nu-și pune prea multe interogații asupra sensului.

Dostoievski se vede blocat între zidurile unei societăți mediocre și a unei lumi în care nu poate să zdrobească lanțurile invizibile. Din disperare și suferința lipsei unei căi a eliberării, dar și a pierderii sensului vieții și a libertății spre izbăvire Dostoievski scrie celebrele „Însemnări din subterană”. Oarecum surprinde ca și Baudelaire incapacitatea geniului de a fi permanent ca albatrosul în zbor și trebuie să coboare schiopătând printre semeni pe puntea corabiei unde marinarii omului comun își bat joc de mersul său din altă dimensiune a înțelegerii. Dictatura omului comun, tirania generalului asupra particularului și disperarea sau imposibilitatea unei

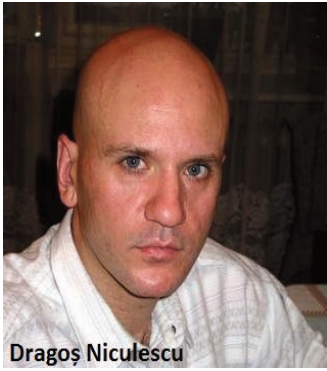

eliberării din cădere o surprinde genial Dostoievski în romanul „Demonii”, care este cheia înțelegerii a ceea ce se întâmplă în mersul istoriei noastre de două sute de ani încoace. Neliniștea abisală a personajelor dincolo de bine și de rău, roase pe interior de temeri, ură și întuneric, gata să ucidă în numele ideii de

obiectivare ca și paradigmă împotriva libertății și particularului înțeles ca o libertate asumată, e creionată genial de autor, care a intuit că omul liber plătește încercarea ieșirii din „grotă” sau finitudine. Eroii dostoievskieni vor să rupă legătura dintre cer și pământ, e o conjurație a mediocrității în fața excelenței, o încercare de sufocare prin general asupra individualității ca și chip a celui drept și bun. E un război a omului finit împotriva celui infinit, a necesității contra transcendenței. Ciudat că traducerea în română a romanului „Demonii” de Dostoievski este greșită. Acum câțiva ani discutând cu o tânără rusoaică, profesoară de limba română și traducătoare, am ajuns cu discuția la romanul lui Dostoievski și ea nu înțelegea de ce îl numesc „Demonii”. Îmi spunea că nu există un roman în rusește a lui Dostoievski cu acest titlu. A stat și s-a gândit și apoi mi-a spus că romanul se cheamă de fapt în limba rusă „Dracii”. – Asta e denumirea corectă a cunoscutului roman dostoievskian.

Cred că traducătorii români au preferat varianta „Demonii” mai edulcorată și mai spirituală, amintind de demonul lui Eminescu sau de cel caucazian al lui Lermontov. Consider totuși că adevăratul titlu de „Dracii” din limba rusă surprinde corect sensul și esența a ceea ce a dorit să transmită romancierul rus umanității: revolta infinitului față de omul finit.

Dragoș Niculescu

POEME

Dragoș NICULESCU

A cincea piatră

Vă puteți duce, le-am spus cailor neliniștiți
în timp ce mîncam niște fîn proaspăt,
se pare că nimeni nu mai are nevoie de voi.
Duceți-vă, hai, duceți-vă, le-am spus cailor
în timp ce nechezau, priveau în dreapta și în stînga
și scurtau pămîntul cu copitele,
nu mai e mult și o să vin și eu după voi.
Să mă așteptați lîngă a cincea piatră de după ultimul
apus al orizontului, acolo să mă așteptați,
și acum, duceți-vă, vreau să mînc acest fîn în liniște.

Lăcustele mă priveau cum îmi frecam coatele de buturugi.
S-a împlinit vremea, le-am spus lăcustelor,
gata, puteți pleca, acestor cîmpuri nu le mai sînteți de folos,
vă puteți duce, în curînd apele o să-și iasă din matcă
și toate aceste lanuri vor bălți. Vă spun, nu mai e loc de voi.
Să mă așteptați lîngă a cincea piatră de după ultimul
apus al orizontului, căci o să vin și eu în curînd.
Și acum, duceți-vă. Vreau să îmi frec în liniște coatele de buturugi.

Cîinii se gudurau pe lîngă mine ca în preajma unei lungi despărțiri.
O, cîinii mei, nemuritorii mei, și voi trebuie să vă părăsiți
adăposturile, le-am vorbit, despăturînd un val întreg de frunze.
Acele vechi tărîmuri miros a putregai, în fine, a un soi de borhot,
și asta v-ar aduce boala și nimicirea. Plecați, iubiții mei,
dar să mă așteptați lîngă a cincea piatră de după ultimul apus
al orizontului, căci ne vom reîntîlni nu după multă vreme.
Și-acum hai, duceți-vă, vreau să mă despățuresc acest
val de frunze în liniște.

Și au plecat.
După un timp – să fi trecut ceva de-atunci –,
i-am auzit pe toți, de departe, strigîndu-mi:
A cincea piatră nu mai e, să știi, nu mai e decît ultimul apus
al orizontului și un fel de deșert. Iar departe, foarte departe,
abia dacă se zăresc niște coline... Unde să te așteptăm?
Eu eram pe malul unui rîu. Găsisem două scoici goale,

Nu sunt acela

Nu, iubito, eu nu sînt cel cu urechea tăiată.
În ochiul meu jîlav dorm cîmpiile și dorm mări.
Caut în soartă mereu un ghimpe de cioară spurcată.
Sînt visul nesfîrșit al unei lungi și galbene cărări.

Nu, iubito, eu nu sînt cel cu urechea tăiată.
Arcul meu dă muguri, din tolă mi ies pe rînd fluturii nopții.
Ia-ți chitara și cîntă-mi, dezvelește-ți piciorul de fată...
Se vor întoarce-n curînd cavalerii, apusul va bate în fierul porții.

Nu, iubito, eu nu sînt cel cu urechea tăiată.
Sînt cel cu care într-o bună zi vei înota și vei adormi în larg.
Aprind foc lîngă peșteri, dau în cărți de mamă și de tată.
Vorbele rele ale lumii de mine se izbesc și se sparg.

Nu, iubito, eu nu sînt cel cu urechea tăiată.
Am auzit că l-au ridicat cînd se ogîndea într-o fîntînă.
De-o vechie lovitură de sabie mi-e inima însemnată.
În brațele mele, ca într-un chivot stai tu și legea bătrînă.

Veac afon

La ora cînd flașneta se duce să se culce
și Foișorul focuri mai stinge doar în vis,
cînd porumbeii sorții pe cronici de Neculce
vor să-și ridice cuibul cel din vechimi prezis,

mai drag îmi pare-atuncea, prin lanuri calde, grîul,
și-ncep să-înot prin spice și greieri de nebul,
și într-un curți, la caii bătrîni să le scot frîul,
să le ofer în baie domnițelor săpun.

Și tot dansînd giolarii prin porturi de ocazii,
se năvăliră goții și hunii la apel,
se mai dădu alarma prin tîrg de niște razii,
se mai ciocni în noapte un înger de-un crenel.

Și voi, ocașii lumii, cinstiți și iluzorii,
împrăstiați de friguri și sorcoviți de cîini,
voi, care știți răsplata și flegmei și sudorii,
voi, ce vă faceți patul în miezul alb din pîini,

mai lunecați pe-o frunză, mai botezați nisipul,
la voi se-ntorc boierii cînd pierd la faraon –
deci, cumpărați o mască și puneți-o pe chipul
de carnaval al nopții, din acest veac afon.

O ZI, O NOAPTE, O VIAȚĂ

Anton GAGIU

Obişnuiam să fac așa de mult timp. Era felul meu de a-mi controla subordonații. Plecam intempestiv fie de acasă, fie de la birou și după câteva zeci de kilometri ajungeam la... locul faptei, adică acolo unde grănicerul topește timpul, pentru că el nu știe când e noapte sau zi, ci doar unde este hotarul, de unde începe respirația țării, unde ai lui, cei pe care-i poartă în inimă, trudes, iubesc sau se odihnesc. Pentru grănicer țara e orizontul permanent de sub ochii lui, îmbrățișarea aceea eternă dintre cer și pământ, sau dintre marea cea mare și luna plină, o portocală în mâna universului. Obişnuința mea era de fapt starea prin care comunicam cu cei ce mă făceau să trăiesc bucuria de a deschide ușa prin care patria pătrundea în sufletele celor care-i zidesc ziua de mâine. Era o noapte de smoală, dacă-mi întindeam mâna în aer nu-mi vedeam vârful degetelor. Nu era nevoie să mă însoțească nimeni de la subunitatea în raionul căreia mergeam, pentru că știam potecile, cărările și bornele după mirosul pe care-l lăsa în aerul dimineții de primăvară timpurie. Avem în fața ochilor și locurile în care ar fi trebuit să găsesc posturile în misiune. Singur, singur (așa gândeam eu că e cel mai eficient control inopinat), dar știam parola pentru ziua respectivă, îl întrebam într-o doară pe locotenentul Sturzu, comandantul de subunitate ieri pe la prânz, altfel riscam să fiu tăvălit. Am lăsat mașina lângă cimitirul părăsit, reper de cruci albe și pietre sub care zac trupuri și amintiri. Apoi la adăpostul nopții am pătruns pe drumul de care. Îmi propusesem ca, până când se ivesc zorile să verific cel puțin două sau trei

posturi pe locul de serviciu. Pământul sub tălpile bocancilor mei mi se părea ca un aluat, din care obișnuia mama să-mi prepare o pâine ce mirosea a grâu proaspăt sau a flori de mac. Îmi era prieten, dar și dușman pentru că umezeala din trupul său mă întârzia din drumul către ținta pe care o aveam. Undeva în dreapta zăream luminile de la șantierul naval, în stânga străluceau neonele din punctul pentru trecerea frontierei, iar eu mergeam printre aceste lumini ca un boț de întuneric către o zare ascunsă vederii mele, dar bănuieț undeva. Nu aveam la mine armă sau lanternă, aveam doar mintea care nemi dădea pace, făcea fel de fel de planuri, și mai aveam... da, inima pe care o simțeam cum caută în piept un loc pentru odihna de care avea nevoie. Era îndeajuns? După mai bine de jumătate de oră de mers pe poteca pe care doar o bănuieț prin întuneric, am ajuns la întretăierea a două canale de irigații, aici, după știința mea ar fi trebuit să dau peste un post, dar... am dat doar peste o liniște care-mi răsuna în urechi ca o melodie pe care nu o înțelegeam. Am mai parcurs câțiva zeci de pași și deodată am auzit un zgomot în stânga mea... Stai parola! Mi-a răsunat în urechi strigătul grănicerului care, cu siguranță mă ghicise, îmi intuise silueta prin negura nopții și avusese timp să ocupe o poziție avantajoasă pentru a mă opri din drumul meu. Am pronunțat parola și deodată am devenit șef și subordonat. Nu era singur, al doilea grănicer ocupa un loc de serviciu la distanță de douăzeci de metri de noi.

- De ce nu erai acolo la întretăierea celor două canale de irigații? Nu acela era locul de serviciu?

- Da, dar v-am văzut silueta și am

executat manevra pe care ați văzut-o, mi-a spus grănicerul sigur pe el.

- Tu glumești cu mine ostaș, cum să mă vezi pe întunericul ăsta? Întrebarea mea nu l-a derutat deloc, ci...

- Domnule comandant, stați aici în locul meu așa cum m-ați găsit pe mine, iar eu am să merg la treizeci de metri pe direcția pe care ați venit dvs. Avusese dreptate, chiar așa în întunericul acela pe care puteai să-l tai cu cuțitul, am zărit silueta ostașului, iar eu am așteptat să mă izbesc pe traseu de un grănicer neatent!

- Cum e? am întrebat după ce am primit răspuns la alte întrebări tehnice (cine le-a dat misiunea, ce anume le-a spus concret, când au ajuns pe locul de serviciu etc.).

- Pe întuneric intens e riscant să executăm misiunea în mișcare, v-am arătat că din punct fix avem șanse să observăm totuși ceva, pe când din mișcare am fi putut da nas în nas cu infractorii. Avea dreptate. De la acel grănicer am învățat că niciodată la frontieră nu știi totul, permanent ai ceva de învățat și încă de la cei care abia trecuseră în clasa a doua a grăniceriei. Următorul post trebuia să-l găsesc la aproape un kilometru de locul în care promisem o lecție de

grănicerie. Traseul meu trecea numai pe o potecă paralelă cu linia de frontieră, nu mă puteam abate pentru că riscam să mă rătăcesc, reperatele mele, luminile despre care vorbeam la început nu mai apăreau la orizontul nopții, singurul reper îmi rămăsese mintea unde derulam traseul pe care-l urmam și pe care-l văzusem de zeci de ori pe lumină. După aproape o jumătate de oră de mers am pătruns într-o vale care peste o lună avea să devină un colț de rai, după ce avea să se umple de vegetație și de flori. O aripă de vânt primăvărată a adus spre mine... sunete. Erau voci omenești, șoapte și nu erau ale ostașilor pe care speram să-i găsesc pe locul de serviciu, ci... da, era și o voce de femeie. Echipamentul meu era unul adecvat misiunii pe care o efectuiam, așa că mi-am unit trupul cu pământul chiar în locul în care mă aflam, orice mișcare ar fi putut deconspira prezența mea în acel loc. Grănicerul care mi-a dat o lecție avusese dreptate. De la nivelul solului am sesizat mișcarea a două siluete care aveau direcția de mers chiar spre mine. Nu-mi puteam da seama la ce distanță de frontieră eram, intuiau doar ca sunt la câteva sute de metri...două, trei, poate mai mult, deci acele două siluete veneau de pe teritoriul statului vecin. Așa că... nu trebuia să aștept să intervină un alt post aflat în apropiere pentru că riscam să-i pierdem. Fără să-mi propun, devenisem și eu un post în dispozitivul de pază al lui Sturzu. În momentul în care cele două siluete au ajuns la câțiva pași de locul în care mă aflam mi-am auzit vocea pronunțând...

„Stai, stai ca trag!” De tras nu avem cu ce, dar vocea era hotărâtă, pe efectul surprizei scontasem, ar fi putut fi o armă mai adevărată decât cea adevărată. Siluetele au încremenit de parca instantaneu fuseseră turnate din întuneric. Trebuia să mă apropiu, să simulez că-i percheziționez, deși era deosebit de periculos pentru că nu aveam nici lanternă, dar apropiindu-

mă de cele două siluete am încremenit, aveam în fața mea o pereche umană, un bărbat și o femeie, în aproape douăzeci de ani de grănicerie nu reținusem la frontieră o femeie, infractorii „mei” fuseseră numai bărbați. Dar... „pentru orice există un început”, mi-am zis, în timp ce le-am zis în ce direcție s-o ia. N-au priceput. Am priceput eu însă că erau străini, așa că le-am zis în engleză „go way”! În zori am ajuns cu ei la subunitate. Locotenentul Sturzu care era la continuitate a devenit stană de piatră când m-a văzut intrând pe poarta subunității însoțind două persoane străine. Deși eram obosit, plin de noroi, înfometat, doream cu ardoare să discut cu acei oameni, simțeam că voi avea ocazia să aud o poveste terifiantă a două destine...

„Suntem albanezi, absolvenți ai facultății de arhitectură din Tirana, iată, avem aici lucrările noastre (au întins pe masa la care mă aflam schițe, proiecte, desene, picturi pe care le aveau într-un rucsac). Am plecat pentru că nu am mai suportat teroarea la care sunt supuși tinerii din țara noastră, am lăsat acolo părinți, prieteni, amintiri, viața noastră de până acum, am luat cu noi speranțele și gândurile de viitor pe care dorim să le împlinim oriunde, chiar și aici în țara dvs. „Îi priveam cu admirație, dar și cu milă, pentru că știam ce-i așteaptă, să-i predau grănicerilor din țara vecină, așa prevedea acordul de frontieră. Cu admirație îi priveam pentru curajul de care au dat dovadă, acela de a trece mai multe frontiere pentru a fugi de prigoană spre libertate. Știam ce înseamnă libertatea pentru că eu însumi simțisem pe pielea mea lipsa ei, iar de ceva timp, firav încerca să mijească și pe plaiurile noastre. Povestea lor îmi răsună în urechi ca un ecou al propriei mele dureri și neîmpliniri. M-am admonestat în gând pentru că m-am aflat întâmplător în cale libertății lor, așa fi vrut să fac ceva și să dau timpul înapoi, până la momentul interceptării celor doi fugari, iar ei să mergă cu

Dumnezeu acolo unde doreau sau puteau să-și împlinească destinul. Mă gândeam că, dacă Sturzu nu m-ar fi întâmpinat la poartă și așa fi discutat cu ei i-aș fi îndemnat să... mergă încotro doreau. Fără să vreau ochii mi s-au umezit. Mă străduiam să ascund acest lucru, dar în același timp voiam să mă pedepsesc pentru că într-un moment nepotrivit am fost într-un loc nepotrivit și am frânt două destine. Până la urmă ce faptă gravă săvârșiseră? Au căutat doar libertatea, iar eu cu obișnuințele mele i-am îndepăratat și mai mult de libertate. Pentru prima dată în viața mea de grănicer eram nemulțumit de acțiunile mele, de demersul făcut, de perspectiva neagră a acestuia, de mine ca persoană, de sistemul pe care-l slujeam, pentru că nu avea nicio breșă pentru acest gen de oameni care încălcau doar reguli umane, nu pe cele sociale, iar aceste încălcări nu loveau cu nimic interesele societății. Nu, nu mi-am încălcat principiile. Cei doi albanezi au fost returnați grănicerilor vecini așa cum prevedea acordul de cooperare. La despărțire când semnam procesul verbal cu grănicerii vecini, am mai avut puterea să privesc spre ei... doamne ce am citit în ochii lor nu am să uit niciodată și acum acei ochi mă urmăresc în peregrinările mele prin viață. Dacă i-aș mai întâlni vreodată le-aș spune doar că... eu înainte de a fi om, atunci am fost un slujbaş al statului, și nu luam decizii în numele meu, ci în numele lui. Eu nu eram Napoleon să spun „Statul sunt eu!”

Notă: aceasta este o poveste adevărată, personajele ei sunt... probabil și acum în viață, și sper ca cei doi albanezi azi se simt liberi, altfel nu așa mai avea liniște.

PICĂTURI PENTRU OCHI

Nicolae ROTARU

- Nesomnul rațiunii este sterilizat, de frica somnului rațiunii care a tot născut monștri.
- Memoria mea explozivă declanșează texte percutante pentru cărți belicoase și mondiale.
- Mi-a plăcut o zisă (scrisă) a lui Enrique Ernesto Febraro, pe care o tot repet când afară este toamnă udă: „Împart umbrela mea cu alții atunci când plouă, iar dacă n-am umbrelă, împart ploaia”.
- Mi-amintesc cum fiul meu a zis la întuneric „ce de lumini stinse”, drept care atunci când aprind lumina într-o sală de cinema azi, îmi vine să spun „ce de spectatori absenți”.
- Pământul e zbicit și aspru ca un obraz oacheș, de țăran uitat de Dumnezeu pe lumea asta, ca să fie martor și dovadă de neputință omenească.
- Pe aripile de fluturi aflate în insectarul meu cu manuscrise, am găsit și această notiță, căreia nu i-am putut afla vreun alt rost: În mine se mântuiește în tăcere de rugină miezonotica ultimei toamne de dascăl... dezafectat!
- Sub tălpile zilei, când e scrobită de ger, cuvertura vălurită a iernii își schimbă moliciunea blajină de pluș alb în scârțâit de canat neuns.
- De la un timp am devenit like-uitor de postări facebook. Adică un om aproape virtual.
- Noica, Ionescu, Cioran și Eliade sau alt fel de a spune (românește) Nice! Sau, permutînd numele, Cioran, Ionescu, Noica, Eliade, ca să iasă, din inițiale, întrebarea existenței: Cine!
- De acord cu un amic care scrie: Să nu-ți faci chip necioplit.
- Privesc pikamerul mut și verde al unei plante ce-a găurit asfaltul, dinspre moarte spre viață. Ce măreție!
- Copil cuminte și babă frumoasă, am înțeles, nu există. Dar de un moș frumos și cuminte ce ziceți? Văntreb la 67 de ani, căci mai târziu nu mai garantez.
- „Dunăre, Dunăre, drum fără pulbere!” Da, dar cu peturi, gunoaie, otrăvuri, dejecții, reziduuri, resturi menajere, leșuri... și alte semne de civilizație umană.
- Refuz cu vehemență să consum mușchi țigănesc. Sunt carnivor, dar nu canibal!
- Nutriționista mi-a spus că diabetul e maladie mortală. Așa-mi trebuie, fiindcă sunt mort după dulciuri.
- Toate amantele mele m-au înșelat. Cu soții lor.
- Un medic celebru (Robert Gallo) recunoaște c-a creat virusul SIDA intenționat, cu scopul depopulării Globului. Recunoaște, susține și trăiește, bine mersi.
- Oare e mai blamabil un politician cu meșă de călugăr legată la spate, care militează pentru homosexualism, decât o femeie care se hotărăște să devină mamă la vârsta când ar fi trebuit să aibă nepoți de căsătorit?

• De la lumea ieșită din comună și evadată în mediul urban am ajuns la lumea ieșită din comun cu comportament suburban. Zic și eu, ca (fost) țăran.

• Gata, mi-am găsit eticheta: sunt un outsider. Un scriitor separat de restul individualităților și găștilor (mă rog, generațiilor sau promoțiilor). Nu însingurat sau solitar, dar nu solidar cu grupații, potențați, reciproc tămâiații.

• Oare un autor de reclame se numește reclamagiu sau reclamator?

• Dacă avem știința crăpăturilor (știm când și cum se crapă de ziua!) trebuie să știm și când și de ce se crapă de noapte.

• Un mal-admirat al meu era la intrarea (sau ieșirea) unui restaurant, într-o avansată stare bașică. L-am ocolit și am venit să scriu: „L-am văzut pe A.G., critic de întâmpinare, aflat într-o situație critică.”

• Poem alb: Încălțările picioarelor metrice sunt târșite prin prundișul cuvintelor cu sonoritate înțepătoare, tăioasă și inegală.

• Primărița de București zice că va înființa câte un teatru în fiecare sector. De circ n-a spus nimic. Nici de pâine.

• Mă-ntreb adesea, ca Machiavelli, neștiutor ce să aleg: răul care face bine ori binele care face rău?

• Un deținut a reușit să evadeze, dar n-a putut evita un accident de circulație care i-a fost fatal. Astfel a devenit total liber.

• Un fapt divers, două fapte diverse, trei fapturi diverse și patru făpturi diverse. Nici eu nu știu ce-am vrut să comunic de... fapt!

• Am trăit s-o aud și pe-asta: Fiindcă n-ai tras tu în cine trebuie, moșule, acum tragem noi ponoasele.

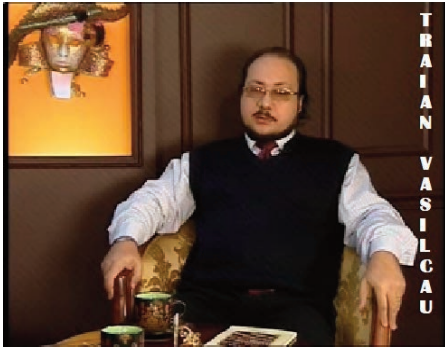
• Nici atunci când beam singur bere românească (la halbă) sau acompaniindu-l pe Tomozei la Berlin (restaurantul!) bere germană (la sondă), n-am confundat „jumatea de kil” (așa zicând 500 de mililitri), adică halb, cum spun jumătate nemții, și, deci, n-am cerut o halbă de-o jumate, nici o jumătate de jumate, care ar fi fost țăpul blond și gulerat. Bețivan școlit, domnule!

• Era atâta liniște la schit, încât se auzeau cum cresc firele de păr în bărbile călugărilor.

• Uite că se poate: Danemarca a ridicat și ... târnosit prima biserică atee din lume! Doamne, apără și păzește. Cu toate că eu cred că păzește și domnișoare și chiar bărbați!

• Unii cred că superlativul absolut al libertății este libertinajul.

• Nu mi-au plăcut nici condiția de rămă, nici cea de iederă. Târâș-grăpișul nu e modul meu de a mă înălța. Spun asta chiar de-l contrazic pe Blaga, admiratul meu.

Cântec de Rai

În nopți târzii, când doarme-n suflet stanca
Și-oficiază greieri-n copaci,
Îmi vine-n vis Maria Egipteanca,
Spunându-mi: „Desfrânatule, ce faci?

De ce ești egoist și te dai mare,
Cât timp ești firul de nisip curgând
Spre țărmul plânsului din depărtare
Și de acolo-n mare-alunecând?

De ce în lumea ce-a zidit palate
Tu parcă-ai fi lipsit de adăpost
Și taci, smerit și vinovat de moarte,
Dar poticnindu-te, ajungi ce-ai fost?

Tânăr erai și-avid de iad, ca mine,
Dar azi, condus de îngeresc alai,
Când cerurile se deschid spre tine
Cum ai de gând, în fața lor, să stai?

Dezleagă-te de patimi și iuțime,
Îngenunchează-n fața celor plânși,
Că ei poartă-n priviri Sfânta Treime
Și fiindcă nu mai pot au pumnii strânși.

Suferă ne-ncetat, pe orice cale,
Rabdă prigoana lumii, ca Christos,
Iubește-i pe vrăjmașii clipei tale,
Iar când te osândesc fii bucuros

Și-n iarnă, ca-n pridvorul primăverii,
Reînflorind, în loc să te frământă,
Ridică-te din iureșul căderii
Și-acoperit de viermi, ca lov, să cântă!

Să aduci slavă Tatălui-- de toate--,
Prin rugăciuni nălțate până Sus
Și spovedit la ceas de zi și noapte
Să-ți fie Răsărit fiece- apus.

Nu e ușor ce-ți spun, din Rai se vede,
De lângă tronul Regelui dintâi
Și-n gloata sănătoasă, cum se crede,
Nebun după Christos tu să rămâi!

De oastea demonilor, urâcioasă,
Când ești rănit în plin complot barbar,
Fă-ți Cruce, apoi plângi sub stea miloasă.
Câtă durere ai - atâta Har!

Roagă-te pentru câinii care intră
În inima ta largă ca un cer,
Atămâiază-a gândurilor mitră
Și doar Psaltirea fie-ți giuvaier.

Din zăvorări Columnă fă iertării,
Izvoare - din vorbire de rău.
Din versuri fă Iordanul îndurării,
Dar și Golgota sufletului tău!

Fă bine celui ce nu te iubește
Și pe cine-ai năpăstuit cândva
Să-l ferești cu „Doamne, miluiește”,
În față-având mereu greșeala ta.

Să-ți fie de folos căința multă,
Tăcerea ca mahramă n-o uita.
Când sfinților te rogi - sfinții te-ascultă
Și Dumnezeu îți soarbe lacrima

Și, greu, oftatul inimii ți-l strânge,
Pe masa Lui ducându-l, în altar.
N-ai ctitorii, nici jertfe n-ai de sânge,
Plânsul din tine dă-l eternul dar!

Cuvintele nu-mi sunt măgulitoare,
Ți-s martor rugător la Tatăl sfânt
Și-n apostoliceasca revărsare
Iisus te vrea apostol pe pământ.

Fii Zosima! Te rog, nu fi pierzare!
Saul nu fi! Fii Pavel, c-ai să poți
Și după ce-ai trădat Tot ce-a fost floare,
Ca Petru pocăiește-te sub bolți.

Iar dacă ai să fii cum se cuvine,
Zburând ca stanca, în nespus răsfăț,
Veni-voi peste-un an din nou la tine,
Dansul pe valuri, Pavel, să te-nvăț!”

Paradox

Ura s-a stins în somn. S-o plâng nu pot!
La morgă stă pe patul înserării.
Mâine-o aduc, pe-un ceas, în fața scării,-
Copiii ei dau veste peste tot.
Oamenii spun că vin, dar nu mai vin,
Prezența la sicriu - tot mai restrânsă.
Și-așa se duce-n lut ura neplânsă,
Pân-și urmașii ei au chip senin.
Ei zic: Ne pare rău, n-o vom uita,
Ei zic: E-o mare pierdere sub soare
Și fug, prea ocupați, în depărtare,
De teamă să nu moară-n somn, ca ea.
Ura s-a dus, dar cei ce nu iubesc
Sunt și mai mulți pe globul pământesc.

Urme mergând, urme urcând

M-a întrebat aseară-un aprig vânt:
„Tu urme lași în cer sau pe pământ?
Pe cele de pământ le șterg acu,
Pe celelalte nu le-oi stinge, nu.
Pe cele de pământ le-oi face fum,
Pe celelalte nu le-ntorc din drum.
Le las să meargă, cât le-o fi de noapte,
Pe o potecă de-nverzite șoaapte.
Le las să urce, cât le-o fi de greu,
Pe scara care duce-n Dumnezeu.
Uitând de pământearca lumii vatră,
Urmele trec, la braț cu-a lunii mantră,
Printr-însa flaute se cununară,
Printr-însa îngeri cântă la sitară
Și eu, cel de am fost un aprig vânt,
Numai iubire fără margini sunt!”

O

SCRISOARE

Proză în spiritul paradoxismului cu eroi „aproape-neobiblici”

Ion Pachia TATOMIRESCU

Sporește cantitativ și fericit-calitativ opera de prozator semnată cu peniță de aur de peren-inspirat-alpinul (nu „vremelnic-soldat-șantieristul transfăgărășanic” de odinioară) Gheorghe Andrei Neagu («Arme și lopeți», 1993; «Tarantula», 1995; «Moartea șobolanului», 1996; «Purtătorul de cruce», 2009; «Un securist de tranziție», vol. I, „roman-document”, 2016; etc.), și prin „macronuvela” Tabăra damnaților (Focșani, Editura Atec [ISBN 978-606-94076-7-7], 2016), rod al unui profund-rafinat paradoxism bine temperat.

În arhitectura macronuvelei se remarcă întru unitate acțională un „clasic-de-modern” trinom (format dintr-un deja-existent binom mai de dinainte de intrarea – nu departe de Capitală – în penitenciarul cu „sere ale re-educării prin prestarea unor lucrări agricole cât de cât remunerate”, doi tineri de vârsta celor cu Examen de Maturitate / Bacalaureat, „condamnați pentru un presupus viol”, la care – imediat după „amnistie”, nu departe de porțile închisorii, chiar din stația de autobuz, unde așteptau cele mai multe „capete rase”, „chilugii” sloboziți, în majoritatea lor – li se alătură al treilea ins, „damnatul pentru omor”, «un bărbat între două vârste» – p. 15 sq. –, «unul mai amărât» decât ceilalți, „trinom” constituindu-se parcă sub „jurământul” de a nu se mai „întoarce” / „reîntoarce” în temniță decât „după moarte” – v.

p. 18), ori, de se vrea, „triadă” / „treime”, trei tineri, „foști tovarăși de penitenciar”, din România socialistă, purtători de onomastică, într-adevăr, „neobiblic-paradoxistă” – Serafim (Hîncu / serafim, „înger de rang superior”), Lazăr (Bosoi / personaj al cărui prenume trimite Distinsul Receptor la „Evangheliile” relatând „minunea” făcută de Iisus Hristos cu „un mort de trei zile”, Lazăr din Betania Țării Sfinte, „reînviindu-l”) și Petre (Stanciu / al cărui prenume de actant pare a se lega de Petru, discipol / apostol al lui Iisus Hristos, „Petru / Petre, cel încarcerat în Ierusalim din ordinul regelui Agrippa”, „Petre cel eliberat din lanțurile temniței de un înger” etc.) –, trei „damnați”, având „tâmpile încă fierbinți” de pe foarte recea limită tragic-existențială din închisoare, trei eroi re-educați „de comuniștii ateï”, prin muncă și pentru „sacră muncă” (nu numai în „școala pușcăriei socialiste”, ci și un apreciazabil număr de ani de „după ieșirea din închisoare”, în „școala lumii libere a șantierului”, grație grijii „tovarășilor de muncă”, între care se evidențiază „funcționara transpirată” și cei de la Oficiul de Plasare a Forțelor de Muncă, „delegatul Crihană”, apoi, cei pe șantierul de la „mina de cărbune”, îndeosebi, „energic-tânăra tovarășă, buldozerista Petra), dar și o firească unitate de timp, anterioară însângerat-valahului act istoric din (16 – 22

decembrie) 1989 („unitate de timp” care se lasă a fi dedusă din primele pagini ale „macronuvelei” Tabăra damnaților, corespunzând segmentului temporal, mai mult ca sigur, dintre ceașist-amnistiatorul Decret nr. 11 / 26 ianuarie 1988 și „ajunul” Revoluției Valahe Anticomuniste din Decembrie 1989, unitate temporală circumscriindu-și „vremurile trenului de persoane 5002 din Gara de Nord a Bucureștiului” – v. p. 62 –, ori ale vestitului autoturism profund-autohton, Dacia-1300 – v. p. 104 –, sau ale „mărunt-profitabilului” comerț ilicit practicat de frizeri, barmani, preoți, garderobieri ș. a., prin coruperea „oamenilor legii”, mai ales, a milițienilor / polițiștilor „epocii de aur”), ori o – „de nelipsit” și „din ceas dedus” – unitate de loc, Patria „natală”, nu „adoptivă” (mai întâi, cu un mai strălucit București al verilor băragănite și cu o tot atât de luminos-prosperă „Cinema Patria” – v. p. 74 –, cu „țigări Carpați” – v. p. 22 –, un București mai „iubit” al forțelor muncitorești „de plasat”, fără a fi neglijat cumva Bucureștiul

„devorator”, având „Restaurantul Miniș”, „Drumul Taberei”, „Calea Victoriei” etc. – v. pp. 29 / 69 / 82 sq. / 129 / 131 –, o Patrie în roii de șantier, mine, fabrici / uzine, combinate siderurgice, chimice etc., dar și o Patrie cu euro-asiatic-vestite cooperative agricole de producție, între care și C. A. P.-ul „din satul cu mulți nuci pentru restaurantele bucureștene, Bulboaca” – v. pp. 39 / 80 / 98 –, spre a nu mai aminti „urbea de frunce” – care secundează Capitala – „Timișoara talciocului făcut pretutindeni” – v. p. 91) etc.

În rezumat – privitor la unitatea acțională –, trinomul „pușcăriașilor amnistiați”, Serafim-Lazăr-Petre („triada” / „treimea”), din panoul central al macronuvelei Tabăra damnaților, de Gheorghe Andrei Neagu, se îndreaptă cu promptitudine către Oficiul Bucureștean de Plasare a Forțelor de Muncă, unde se face repartizarea (prin „delegatul Crihană”) și, apoi, angajarea cu seriozitate în câmpul muncii, pe „șantierul minei de suprafață dintr-un orașel de munte”; cei trei sunt ajutați să se integreze colectivului muncitoresc, îndeosebi, de șeful Birourilor Administrației Miniere, tovarășul Spirică, de tovarășa „ca o zeiță”, Petra Gott, «excavatoristă și membră a biroului de partid» (p. 43) ș.a.; după o vreme, „trinomul se voltaicizează alarmant”, datorită „zeiței excavatoriste”, Petra ce – „cu / fără tact comunist-partinic” («își exersează convingerile politice pe pielea mea; nu-i mai ajunge Serafim» [p. 53]) – se vâra între Serafim și Lazăr (de fapt, Lazăr «ba chiulește, ba a intrat în niște afaceri cu niște sârbi, dar eu cred că-s mai mult țigani, decât sârbi; a fost plecat cu marfă de la ei, la București; s-a întors cu buzunarele doldora» [p. 54]);

„detensionarea trinomului” se face prin „plecarea lui Lazăr” de pe șantierul minier, în București, la „irezistibila-i Mariana” (pentru care fusese condamnat; aceasta devenise între timp „coafeză de Capitală”); la îndemnul Marianei se angajează în postul „vacant” de frizer din satul Bulboaca, aflat „la o aruncătură de băț” față de București; în paralel cu activitatea-i „acoperitoare” de frizer, Lazăr desfășoară o „prosperă” bișniță între București și Bulboaca, ori Timișoara, circumstanțe în care cunoaște bine „fauna de profil / palier”, inclusiv, pe prelatul afacerist, Ghervase, pe a cărei fiică, focoasa studentă, Angela /

Angelica, vrea s-o cucerească (evident, după răcirea relației dintre el și „trădătoarea-i” Mariana), oferindu-i „mese strălucitoare” la Athénée Palace, bijuterii, blănuri etc.; „constatând indiferența insuportabilă a Angel(ic)ăi”, „meșteșugarul” Lazăr ia hotărârea de a-și recupera o parte „din daruri”: se duce la vila-Ghervase, taie cu diamantul geamul mare al ferestrei de la camera Angelicăi («ce nu era acasă»), „desface forabărul fără greutate” și intră, «goli șifonierul de blănuri, scoase bijuteriile și tot ce i se păru de valoare, le îndesă în sacul uriaș cu care venise» (p.134), ducând apoi „toată încărcătura” acasă, la Mariana;

Mariana sună la Miliția de Sector, organele ordinii publice își fac datoria prompt, „făptașul este reținut” la sediu până când Angel(ic)a «recunosc la interogatoriu că [obiectele din sac] erau dăruite de el, că se certaseră și le luase înapoi» (p. 135), lui Lazăr dându-i-se drumul apoi; cum «o nouă condamnare n-ar mai fi putut suporta», «șantierul era singurul loc de refugiu la care se putea gândi» (ibid.); Lazăr se reîntoarce pe șantierul minier din orașelul de munte, trinomul / treimea se reface; după o vreme de „reintegrare în colectivul muncitoresc al minei”, Lazăr își amintește că promisese cuiva «că-i face rost de dinamită pentru pește» (p. 143); și într-o noapte, pătrunde în depozitul de muniție al minei, cu gândul de a fura „necesarele” calupuri de trotil, dar nu reușește, căci paznicul, vigilant, îi luase urma la lumina lanternei, dând și alarma din țigălaș; Lazăr fuge de la locul faptei, „acoperit de întuneric”, paznicul zăbindu-i, totuși, silueta, dar neîncumetându-se a-l urmări; milițianul sosește „la fața locului” și încep anchetele; de teama unei noi condamnări / încarcerări, Lazăr recurge la sinucidere: «Spre dimineață se ridică în capul oaselor. Ceilalți erau plecați în șantier. Dormitorul părea lugubru, sub ploaia torențială ce izbucnise [...]. Luă un cablu de alimentare de la o triplă și-l atârna de cârligul gros al lustrei din tavanul betonat. Se urcă pe un scaun [...]. La celălalt [capăt] făcu un laț [...]. Capul îi rămase [...] în lațul care s-a strâns brusc [...]. Trupul îi fu cuprins de câteva spasme, apoi se liniști complet. Sfârșise.» (p. 153 sq.).

Continuare în numărul viitor

„IMNUL CUCUVELELOR” DE MIHAI BATOG-BUJENIȚĂ

Magdalena BRĂTESCU

„Madame Bovary c'est moi”, declara celebrul romancier Gustave Flaubert. Frază care dezvăluie cititorilor și criticii un adevăr, inducându-l în același timp în eroare. Un autor se cunoaște cel mai bine pe sine însuși, sentimental, emoțional, în relațiile cu semenii, în reacții, gusturi, înclinații. Același autor poate vorbi despre sine la persoana a treia, detașându-se, curgând ca un râu cu afluenți și privindu-se de la o distanță care să-i permită aprecieri pozitive, ironice, critice la adresa propriei sale persoane.

Creatorul poate îmbrăca măști, se poate deghiza din bărbat în femeie sau transforma din vârstnic în copil, iluzionând cititorul și făcându-l să creadă că „story”-ul este o autobiografie, ușor înflorită, sau brodată, împletită cu fantezie, în fond un joc de-a viața. Căci aceasta este semnificația literaturii. O vrajă care te învăluie și te poartă pe tărâmurile recognoscibile sau imaginare.

Dar scriitorul mai are un scop în afară de acela de a-și aminti trecutul și de a-l încununa cu nemurire. Acela de a analiza prezentul, de a transmite cunoștințe, de a-și spune punctul de vedere asupra tuturor problemelor care frământă omenirea în general și pe poporul său în special. Sunt lucruri arzătoare pe care simte nevoia să le transmită cititorului.

Am citit cartea lui Mihai Batog-Bujeniță „Imnul cucuvelelor” căzând în toate capcanele întinse de acest maestru al condeiului. Într-un an și jumătate, l-am întâlnit de numai patru ori. Nu știu absolut nimic despre viața lui personală cu care e superdiscret. Dar îi cunosc sferile de interes, modul de gândire și abordare a prezentului și viitorului. Când am aflat că a fost Comandor în Aviația Militară Română am rămas bouche bée. Discuțiile noastre pe tărâm literar, istoric-geografic, politic,

religios, educativ, lingvistic și nu numai, mi l-au creionat ca pe o personalitate renescentistă plurivalentă. Dar, în fapt, e chiar mai mult decât atât. A condus avioane și s-a înălțat deasupra pământului și deasupra muritorilor de rând.

Romanul său e conceput din opt capitole. Cel introductiv, intitulat „Cu milenii în urmă, imnul cucuvelelor”, se petrece în trecutul ținând de epoca faraonilor, iar cel care încheie cartea „Peste milenii, ultimul imperiu”, într-un viitor îndepărtat unde lumea e condusă de un împărat tiran de nuanță comunist-asiatică. „Viitorul și trecutul, ale lumii două fețe”! Acestea au ca punct comun imaginea cucuvelei ca simbol al trimisului din Cer pe Pământ pentru a-i pedepsi pe păcătoși. Despre cucuvele există prejudecata că ar vesti moartea prin cântecul său nocturn, dar și că ar fi posesoarea unei inteligențe superioare. Se poate specula mult pe tema alegerii titlului care este incitant.

Celelalte capitole, „În glorioasele noastre vremuri”, urmează drumul Creatorului divin care a plămădit lumea în șase zile, odihnindu-se în a șaptea, după ce a conceput omul.

Personajul principal este Profesorul Toader Manea pensionat de la Facultatea de rezistența materialelor, căsătorit cu Sabina, tot profesoară universitară, dar încă activă. Căsătoria lor a ajuns într-un stadiu de rutină, ei fiind „un cuplu peste care trecerea timpului a presărat cenușa focurilor de altădată” pe „drumul către indiferență”.

Căsnicia pentru Toader este „o ciorbă pe care o mănânci, nu pentru că îți place, ci pentru că te-ai obișnuit cu ea și, pentru că nu există alte variante de mâncare”.

Profesorul Manea este fermecat de un anumit tip de femei, puternice, frumoase, elegante, cu sex appeal.

Trădează fără să stea pe gânduri și nu o dată. În mod paradoxal însă el, deși se consideră un mare cunoscător al misterului feminin, se simte manipulat și exploatat de femei, „sexul, inclusiv cel domestic, devenind comercial”. „Femeile sunt precum pisicile, frumoase, atrăgătoare și în esență animale de pradă, rămânând fidele numai instinctului. Gheare de oțel în mânuși de catifea”!

Deși în carieră s-a ocupat de cifre, Toader e visător, are multă fantezie și înclinații spre litere. El cochetează cu ideea de a scrie o carte și e foarte interesat de ședințele unui cnaclu literar din cartier. Familia locuiește într-un apartament de bloc. Liftul imobilului devine pentru Toader ceea ce era dulapul pentru împărăția Narnia. Un loc fermecat. În cazul protagonistului, o întoarcere în trecut, pe un ton cald și confesiv despre copilăria petrecută la țară, în promiscuitatea sărăciei și a familiei neînțelegătoare. Apoi la Internatul liceului unde a început să trăiască civilizat, ulterior pe șantier, la studii superioare și, după desființarea Combinatului unde a lucrat ca inginer, se dedică unei cariere universitare până la gradul de conferențiar. Cele două planuri alternează se apropie treptat și se întâlnesc în punctul pensionării lui Toader. Narațiunea are veridicitate și

descrie nu numai formarea unui om, ci și fundalul unei epoci.

Nemaiavând niciun fel de obligații profesionale, Manea se întâlnește cu vecinii din bloc și are cu ei discuții prin intermediul cărora se disecă toate fenomenele arzătoare ale zilei prin adevărate dizertații. Printre tovarășii de conversație se numără profesorul de botanică Heraclit Popescu, Muși Troscoteanu patronul restaurantului, tinerii Mirel și Dana, socrul lui Toader, domnul Dinu și cel mai important, colonelul Tiberiu Dumitran și frumoasa Nora.

Compania lor servește autorului drept pretext pentru a analiza teoria lui Malthus, despre populația care crește în progresie geometrică, iar mijloacele de subzistență în progresie aritmetică ceea ce creează decalaje rezolvate numai prin molișe și războaie. Sau despre lupta pentru reîmpărțirea lumii, teoria

sexualității la om din Antichitate, trecând prin creștinism și comunism. Dar și subiecte legate de mass-media care înspăimântă populația pentru a

domina. Sau de atmosfera din cadrul profesoral cu bârfe, cleveteli, goana după ciubucuri și funcții, delațiuni și lingușeli care scârbesc un om corect. Despre dispariția librăriilor și scăderea interesului pentru citit, o

ocupație socotită nefolositoare. Și bineînțeles despre puterea banului în noul vechi capitalism românesc.

Autorul prezintă o galerie de portrete și, prin așa numitele povestiri în cadru, descrie destine și povești de viață, cea mai palpitantă fiind a domnului Procan, președintele Cenaclului, fost bancher a cărui carieră fulminantă se află la granița dintre realitate, invenție și vis.

Tot în cadru sunt și creațiile participanților la Cenaclul literar, bineînțeles și ale eroului principal.

„Imnul cucuvelelor” este un roman modern, un caleidoscop de destine care-și încrucișează drumurile, scris într-o limbă bogată și pitorească, cu trimiteri în toate domeniile existenței umane, având în centrul său omul, cu strădanii și înfrângeri, cu iubiri, aventuri și mistere.

Aramă

O barcă de aramă
plutește printre maluri pelerine
cărâușind tomnatice culori
spre un port de aramă.
Ploaia descântă în surdina
legând râurile cu un cer
ce mustește aramă.
Iar curcubeelile exilate
sub buza ulcioarelor,
smălțuite cu aramă
par arcade unicolore
arcade de aramă.

POEME AUTUMNALE

Ion Iancu VALE

În luna octombrie

Pășeam prin parcul
ce se gârbovea sub ochiul închis
al cerului de octombrie
Și nesiguranța
salamadra metalică, rece
se furîsa sub pilea noastră caldă.
Se auzea timpul
lovind cu cnutul
armăsarii lui de aramă
ce nechezau galben
prin viaductele frunzelor.
Migrau gândurile noastre
dincolo de eșarfa zării
Și ne ajutam reciproc
să nu ne cadă inimile
sub copitele toamnei.
Pășeam prin parcul
ce se gârbovea sub ochiul închis
al cerului de octombrie.
Dar noi eram convinși că
nicăieri nu ne-ar fi aflat cineva
mai unul lângă altul
ca în lumina aceea...

Pădurea toamna

Cerul a migrat dincolo
de polenul florilor
Și arama, țigancă nomadă
își zornăie banii în plete.
Ochii de pe tulpinile mestecenilor
lăcrimează sub pleoapa vântului
Și pe degetele umede ale tăcerii
corbii par verghete de smoală.
Doar brazii își mai țipă
zâmbetul verde
Îngânați de Soaptele lungi
Și albastre ale pământului.
Dar de unde știm noi
că izvoarele
nu sunt plânsetul limpede
al brazilor
striviți de atâta moarte

NICHITA STĂNESCU TRADUS PENTRU PRIMA DATĂ ÎN LIMBA CATALANĂ

Gabriela CĂLUȚIU-SONNENBERG

O veste tulburătoare pentru românii care trăiesc în afara țării: Nichita Stănescu a fost tradus pentru prima oară în limba catalană. Editura Lleonard Muntaner-Editor din Mallorca (Spania) a publicat noul volum „Anima gramatical. Antologia poetică 1960-1984” (în colecția de poezie La Fosca, nr. 31) al lui Nichita Stănescu, în traducere în limba catalană de Lilica Voicu-Brey și Xavier Montoliu Pauli, și cu o prefață semnată de criticul catalan de originea americană D. Sam Abrams.

Această ediție bilingvă româno-catalană, care a beneficiat de sprijinul Centrului Național al Cărții din cadrul Institutului Cultural Român, reunește aproximativ o sută de poeme selecționate de către traducători din volumele: „Sensul iubirii”, „Alfa”, „Oul și sfera”, „O viziune a sentimentelor”, „Dreptul la timp”, „11 Elegii”, „Necuvintele”, „Un pământ numit România”, „În dulcele stil clasic”, „Belgradul în cinci prieteni”, „Măreția frigului”, „Epica magna”, „Operele imperfecte”, 2 Noduri și semne”, și din „Album memorial Nichita Stănescu”, acesta din urmă, editat de Gheorghe Tomozei în 1984, fiind singurul volum postum selecționat.

Titlul antologiei de versuri Nichita Stănescu, „Anima gramatical” [Suflet gramatical], a fost preluat din poemul «Mizerabile pietre» publicat în volumul „Un pământ numit România” (1969). Este vorba despre cel de-al cincilea volum al unui autor român publicat de către editura mallorquină și care a fost precedat de un eseu despre Paul Celan semnat de Petre Solomon și volumele de poeme ale lui Tristan Tzara și Marin Sorescu și, deasemenea, cartea „Per què ens estimem les dones” [De ce iubim femeile] a lui Mircea Cărtărescu.

Iată și un comentariu interesant menționat pe coperta a IV-a a volumului: „Opera lui Nichita Stănescu, care este în mod intens și afectuos românească, își ia zborul și merge mult mai încolo de tradiția strict românească. Tocmai din

această cauză a fost tradus în atâtea limbi și mai mulți poeți complet străini României și tradiției românești l-au adoptat pe Stănescu drept referent de căpătâi. În definitiv, așa cum spune un vechi proverb, copacii nu trebuie să ne împiedice să vedem pădurea. În cazul concret al lui Stănescu, copacii înalți și îmbelșugați ai poeziei românești nu trebuie să ne împiedice să vedem abundanța și exuberanța pădure a poeziei universale. Stănescu continuă să fie unul dintre poeții fundamentali ai secolului al XX-lea în România și în lume. Nichita Stănescu este un mare clasic modern pentru că revine mereu, pentru că este și va fi mereu prezent, indiferent ce-ar spune, în mod punctual, o generație sau alta.”

CANÇÓ

És una circumstància del meu ésser:/ i aleshores, la felicitat de dins meu/ és més forta que jo, que els meus ossos./ que me'ls escruixes en una abraçada/ sempre dolorosa, meravellosa sempre.// Xerrem, parlem, diguem paraules/ llargues, vidrioses, com uns cisells que separen/ el riu fred en el delta ardent, / el dia de la nit, el basalt del basalt.// Porta'm, felicitat, amunt, i colpeja'm/ la templa amb les estrelles, fins que/ el meu món allargat en la seva infinitud/ es torni columna o una

altra cosa/ molt més alta i molt més presta./ Quina sort que siguis, quina sorpresa que sigui!// Dues cançons diferents, topant-se, barrejant-se,/ dos colors que no s'han vist mai,/ un de molt avall, girat cap a terra,/ un de molt amunt, gairebé trencat/ en la febril, la incomparable lluita/ del miracle que siguis, de l'atzar que jo sigui.

CÂNTEC

E o întâmplare a ființei mele:/ și-atunci, fericirea dinlăuntrul meu/ e mai puternică decât mine, decât oasele mele,/ pe care mi le scrășnești într-o îmbrățișare/ mereu dureroasă, minunată mereu.// Să stăm de vorbă, să vorbim, să spunem cuvinte/ lungi, sticloase, ca niște dâlți ce despart/ fluviul rece în delta fierbinte,/ ziua de noapte, bazaltul de bazalt.// Dumă, fericire, în sus, și izbește-mi/ tâmpla de stele, până când/ lumea mea prelungă și în nesfârșire/ se face coloană sau altceva/ mult mai înalt, și mult mai curând.// Ce bine că ești, ce mirare că sunt!/ Două cântece diferite, lovindu-se, amestecându-se,/ două culori ce nu s-au văzut niciodată,/ una foarte de jos, întoarsă spre pământ,/ una foarte de sus, aproape ruptă/ în înfrigurata, neasemuita luptă/ a minunii că ești, a-ntâmplării că sunt.

Scritura Elena Buică și cărțile ei

Ioana STUPARU

De la o vreme încoace, an de an, a devenit o obișnuință ca Elena Buică să dea de veste peste mări și țări, că a sosit timpul revenirii „acasă”, pentru a sărbători încă o carte recent apărută. Anul acesta a venit cu două cărți noi: *Între două lumi, Canada și România*, ediție bilingvă – româno-engleză; și *Sensul giratoriu al vieții*, ambele publicate la Editura Armonii Culturale, 2017.

Ca și în alte dăți, cărțile Elenei Buică sunt captivante prin bogăția de întâmplări povestite lin și limpede, ca apa din fântânile Țigăneștiului de Teleorman, locul ivirii ei pe lume. De aceea, cuvintele ei sunt cele mai potrivite pentru a vă vorbi despre ea și cărțile ei:

„Închin această carte țării mele de adopție, Canada, țară care zidește blând lumina în sămânța iubirii între oameni, un modest omagiu la aniversarea celui de al 150-lea an de existență ca stat și țării mele natale, România, care va sărbători în anul următor, 2018, 100 de ani de la Marea Unire”.

„La rotunjirea vârstei de 85 de ani și a celor 20 de ani de când a pășit în Canada, se consideră pionieră a unei lumi noi, un destin ce își caută împlinirea, dar nu reușește decât să își descopere și mai profund setea de a fi, de a ajunge sau de a deveni”.

Povestind întâmplări petrecute în Canada, autoarea reușește să ne poarte într-o lume pe care merită să o cunoaștem, deoarece pe ea a

impresionat-o foarte mult. Au impresionat-o calmul, stăpânirea de sine, ordinea cu care se lucrează în situații speciale (spre exemplu în timpul producerii unui accident feroviar), amabilitatea canadienilor pe care i-a întâlnit în diverse împrejurări.

„Blânda și buna mea Canada, o dezmiardă ea, sunt mândră de tine”!

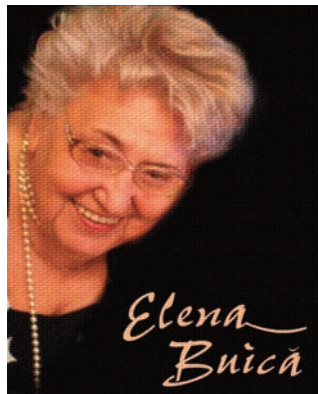
Despre țara natală spune: „România e țara mea de suflet și de sânge. O port în inimă și în suflet, așa cum aș purta părinții și frații cum ar fi ei. Legătura de sânge nu se desface. Viața asta pe care o trăim, ea nu este o repetiție, din care să învățăm cum să trăim în rândul al doilea de viață. Asta este doar asta și nu merită să o degradăm până la sfârșitul ei”.

„Deși am atâtea împliniri, mă trezesc uneori suspinând. Viața emigrantului este mai deosebită, ieșită de pe făgașul

care s-au desfășurat cu mulți ani în urmă. Dacă acestea s-ar pierde, ar fi păcat. Există posibilitatea să se piardă și în cazul în care ar fi povestite prin viu grai. Faptul că ea își așterne povestirile pe hârtie și le publică în cărți care se vor păstra, au devenit autentice testamente ale istoriei neamului românesc. Mai ales că sunt scrise de către un om cu pregătire profesională, absolventă a Facultății de Filologie. Prin bunăvoința Lui Dumnezeu, memoria i-a rămas neîntinată, păstrând cu lux de amănunte fapte istorice, datini, întâmplări grave sau hazlii, care au avut importanță la momentul dat. Elena Buică are o sensibilitate și o omenie, tocmai potrivite unui povestitor. Ea vorbește și scrie cu cuvinte simple, parcă anume culese din vatra strămoșească, rânduite cu rost, ușor de reținut și pe înțelesul oricui, contribuind astfel la păstrarea limbii române și la îmbogățirea literaturii. Faptul că s-a stabilit de mulți ani în Canada, i-a oferit posibilitatea de a cunoaște și un alt mod de viață, în felul acesta putând face comparație, după cum spune ea, „Între două lumi”.

„Retrăim existența în etape, spune autoarea, și fiecare etapă aduce noutăți în concepțiile noastre, ne oferă perspective foarte diferite, din care să privim viața. Mai devreme sau mai târziu, sensul giratoriu ne duce de unde am plecat. În fiecare an, îndată ce ajung „acasă”, simt că m-au dus tălpile la locul lor, simt un miros al copilăriei. În Țigănești se păstrează taina timpului. Cuiburile de barză rămase pustii la începutul toamnei, îmi trimit și acum vești despre repetabila rânduială a lumii, despre viața care are un sens giratoriu”.

Sunt multe de aflat din cele 700 de paginiale celor două cărți: *Între două lumi, Canada și România* și *Sensul giratoriu al vieții*. Autoarea Elena Buică le-a cules și transmis cu vibrația sufletului.

tiparului strămoșesc. Sufletul este împărțit în două. Creatorul mi-a hărăzit locul ivirii mele pe pământ. Am țesut frumoase povești de viață din anii copilăriei, adolescenței etc. M-am desprins cu greu de toate aceste valori pe plan spiritual de neînlocuit și de tot ce am agonisit pe plan material”.

„Viața este asemenea unui sens giratoriu. Te întorci de unde ai plecat. La senectute trăiești din amintirile copilăriei”.

Elena Buică este o comoară! Datorită celor 85 de ani pe care-i poartă în spate, ea aduce lumii de azi tablouri de viață

Fotografie într-un bob de lacrimă

(în amintirea lui Nichita Stănescu)

Mihai ANTONESCU

Motto:

*Nu-i așa, că ai în inimă
Un loc și pentru mine?
Floarea ești tu,
Eu, un biet mărăcine.*

- L-am înjurat mai ieri alaltăieri pe Ionică Flora, după ce am terminat de citit cartea lui de versuri „Iapa Dunărea”. De frâiele și de căpestrele mamii lui l-am înjurat, pupându-l pe obraji și pe ochii umezi, până s-a fleșcăit de tot în brațele mele. Așa-mi vine mie uneori când citesc lucruri frumoase, în loc să plâng, cum fac duduile din lumea bună la Operă, înjur mai rău ca tarabagiii din Piața Vitan. Că, vezi tu, bătrâne, iapa aia nu aleargă de capul ei printr-o lume numai a iepelor, ci musai prin somnul patului nostru înde ea nechează, să ne tocim buzele și dinții tot pupându-i coama visului, noi ăștia, zgubiliticii care adormim numai la ore mici. L-am pârât și lui Adam Puslojic bre, dar ăla mi-a zis să-l las în pace, că e înalt și prost ca Himalaia, adică seamănă cu tine.

- Aoleu! Cum așa, Nichita?

- Uite-așa! Că amândoi sunteți înțărcați la iapa aia, aveți talent cât să vă ștergeți la cur cu el, dar vă doare-n șireturi că lumea-i strâmbă și voi nu semănați cu ea. Hai, noroc!

Bem vodcă Săniuța și ne uităm unul la altul prin fumul gros al țigărilor puturoase. Eu fumez Mărășești, Nichita fumează ce-i aduc alții. Nu de bani e vorba. Da'-i place lui să simtă ce simțim noi, să ne trăiască senzațiile și adâncul până la sinceritate. Până la moartea din fiecare. Cum să nu-l iubești? Scot încet din buzunar o monedă veche,

romană. Un dinar de pe vremea împăratului Aurelian. Lui Nichita îi scapă un ochi. Cu celălalt se uită după Dora cum valsează în jurul mesei ovale din sufragerie, cu un telefon la subțioară.

- Ce-i aia?

- O monedă. Un dinar de pe vremea...

- Dă-l încoace!

Înhață moneda și, brusc, degetele i se îmblânzesc într-o nesfârșită mângâiere. O duce la nas amirosind-o, o așează în zarea privirii, o cântărește. Îi știu patima. Toți o știm. E numismat până-n plăsele, cum ar spune un alt poet, contemporan cu noi. Pentru o monedă rară ar fi în stare să vândă până și frunzele copacului Gică din curtea interioară a blocului din Amzei. Ori tot așa de bine știut e cât iubește Nichita plopul ăla canadian.

- Îmi vinzi mie dinarul?

O întrebare, o rugămintă, aproape un scâncet de copil.

- Nu ți-l vând, ți-l dăruiesc. Anume ți l-am adus de la Severin. Are gustul apelor în mers și mireasma cailor de lapte. E bucuria mea într-o a ta.

- Nu se poate! Barem la schimb, să-ți ofer și eu ceva.

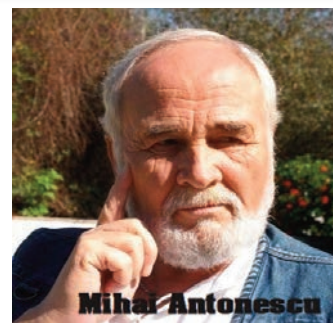
- Mi-ai oferit atâtea, că nu le pot eu duce. Lasă...

Își desface ceasul de la mână și mi-l întinde.

- Ia-l! Eu mai am unul, pe undeva prin sertare.

- Nu pot! Eu am ceas, iar ție îți trebuie, să știi barem cât ne dai nouă din ființa ta și cât mai furăm noi, fără să-ți spunem. Timpul...

Nichita se întunecă brusc. O umbră deasă îi apleacă genele spre

nemai văz și răsuflă adânc.

- Dar ce are, bătrâne, ceasul ăsta de nu-l vrei? Arată orele invers? Uite, Sandule, strigă deodată, parșivul ăsta îmi refuză darul! Ce-i fac?

Alexandru Condeescu tresare din picoteala lui târzie, holbându-se nedumerit la noi. Carnețelul de notițe îi alunecă de pe genunchi, iar scăunelul de lemn pe care stă, fix sub fereastra ce dă în afară, se panichează și el într-un scârțâit prelung.

- Păi... îngaimă omul care va fi ales de pronie și întâmplare să aștearnă viața și trăirile Nichitului în pagini de memorialistică așa cum nimeni altul nu o va mai face... eu ce să?...

- Nichita! Las-o barem de data asta așa cum vreau eu! zic împăciuitor. Hai, mai bine să ne întoarcem la Ionică Flora și versurile lui. Eu cred...

- Dă-l în căpestrele Dunării lui pe Flora! Dă-te-n cărămida bunătații tale, prostule ce ești! Vino să te pup!

Acum, când îmi amintesc despre toate astea, despre încă multe altele pe care le-am trăit în preajma „îngerului blond” prin bunăvoința și

prietenia poetului Laurian Stăncescu cel care ne-a făcut cândva să respirăm întru aceeași bucurie, în sarea unui bob de lacrimă răsărită nu știu cum în deșertul colii de scris chipul lui Nichita se înlumina de o stranie liniște, ușor răsucit înspre mine, cel rămas pe unde încă mai sunt.

Desigur acolo, în umbra foșnitoare a bunătății lui Dumnezeu, Nichita și fratele Ionică se tot întâlnesc la un pahar de... apă sfințită, fiindcă în Rai alcoolul e interzis. Și mă bârfesc...

Vai, ce mă mai bârfesc!

Despre cum te iubim fiecare

În amintirea lui Nichita Stănescu

Fratele meu Nichita / spunea ceva de un cal / cu care te asemuia / de frumoasă ce erai. / Eu spun că ești o vale și un deal / și-ți trec prin sânge / herghelii de cai. / Fratele meu Nichita / te asemuia cu mirarea / culorilor dintr-o icoană bizantină. / Eu spun că ești mireasmă, / înserarea / lacrimii pe-o geană de lumină. / Fratele meu Nichita / ar fi vrut barem călcâiul / să-ți-l aștearnă cu un vers. / Eu,

cel din urmă / ori poate cel dintâiul, / și-aș logodi funta cu apele în mers. / Fratele meu Nichita / spunea ceva de-un vis / și un trup dumnezeiesc / din altă lume, poate. / Eu, biată umbră a unui scrib proscris, / mă înveșmânt cu tine / acum, aici și-n moarte.

O SCRISOARE

Dragă nene lancule,

Am primit cu mare bucurie Climatele literare cu nr. 101, moment de fastă aducere aminte, că m-a întors în timp, când eram și eu târgoviștean aproape autentic și am sărbătorit primul număr cu mici și bere la un restaurant de lângă autogară, până a venit nevastă-mea să mă recupereze. Eram doar cu tine și cu Sebastian Drăgan și am avut și autografele voastre pe un exemplar, din păcate au dispărut într-o iarnă, când casa unde aveam depozitată arhiva s-a inundat de la o țeavă spartă (așa că te rog, dacă mai ai un exemplar din nr. 1, să fii amabil...). Ca atare, am citit cu emoție evocarea ta de la final. E mare lucru

că ai rezistat un deceniu pe baricade, în bătaia schijelor și, pe undeva, regret că nu am fost mai aproape de tine, dar sper că mă înțelegi, nu aveam cum, fiindcă pe de o parte așa sunt eu, tot un solitar mai mult sau mai puțin iubit de lumea de dincolo de "șanțul de apărare"...

Și apoi, vulturii nu zboară în stoluri, e o vorbă a mea valabilă și pentru tine. Ai dus-o mai mult singur și satisfacția acum, la ora bilanțului, trebuie să fie însușită. Evident că ai avut și ajutoare, chiar singur nu poți face totul, dar Căpitanul contează cel mai mult pe o corabie, dacă nu știe să țină cârma, se duce dracului la fund toată marfa, cu tot cu mateloți, șobolani, fazani etc. Tu ai dovedit că ești capabil să faci curse lungi, păcat că decidenții locali n-au pariat pe unul ca tine. Că era dificil să parieze pe tine e clar, mai ales că pe lângă firea ta de haiduc, nici nu te-ai îngrijit să-ți umpli ranița cu hârtii doveditoare că ești capabil să faci și să dregi, te-ai mărginit să o demonstrezi pe teren, prin fapte, amănunt care îți va conferi, dacă va fi să fie o glorie postumă. Azi însă, acum, când se vorbește altceva la microfonul marilor decizii, tocmai fiindcă nu ai acele hârtii, diplome de doctor și mai știu eu ce, cum au "ceialți", nulițăților le vine ușor să te combată. Norocul tău va fi etern

grație și acestei reviste sprintăre care, în ciuda inerentelor mici greșeli tehnice, uneori și tactice - și mie mi se întâmplă, că așa e când trebuie să le faci tu pe toate, neavând în spate un întreg aparat administrativ și redacțional, cum au unii care abia dacă dau la iveală câte o mărgică, dar cotcodăcesc de mama focului, ca în poveste -, navighează încă spre larg, cu toate pânzele sus, spre împlinirea destinului...

Apropo de numărul acesta, m-am bucurat să-l regăsesc pe profesorul Tudor Opreș (cine a venit cu propunerea?), fost elev de liceu militar la M-re Dealu și fiu de ziarist militar - generalul de grăniceri Ștefan Opreș (1893-1979), fost comandant al Regimentului de Gardă din București - pe care l-am cunoscut bine și eu și care a ajutat mulți târgovișteni, mai ales târgoviștence din echipa de amazoane, poete, a doamnei Alexandrina Dinu.

În fine, ca să nu te rețin prea mult, te felicit încă o dată pentru ispravă, îți doresc să găsești forța să duci mai departe crucea sub care singur te-i băgat (că puteai să te faci buticar de pildă, și erai mai fericit!). Să fii iubit de muze și mai mult decât orice sănătos.

Cu bine, Dan Gîju

BOTEZUL în apele IORDANULUI

Paul LEIBOVICI

Credincioșii au ieșit din apele râului, iar din tunicile lor albe se scuturau picăturile de apă. Sub razele soarelui păreau bobite de argint strălucitoare. Privirea mi se umplea cu nesfârșitele podoabe magnifice. Liniștea, o liniște pe care am putut-o constata doar în acel loc. Locul denumit: Botezul în apa Iordanului.

Oamenii țineau în mâinile lor sticle de plastic pline cu apa sfântă din Iordan. Apă cu nuanțe cafenii sau de un gri nemai întâlnit altundeva.

Erau, în acea zi în jur de 7000 de credincioși ai bisericii ortodoxe și a bisericii etiopiene. Se sărbătorea „botezul lui Ioshua pe locul unde Iohană la botezat cu apa din Iordan” și „atunci s-a deschis cerul auzindu-se glasul care spunea „ești fiul meu iubit prin care răspândesc...” (Biblia Nouă, Mati 3,16-17)

Înainte de a coborâ spre apă, au mers la dușurile din apropiere pentru a-și îmbrăca acele tunici albe sau stăteau cuviincioși în așteptarea rândului, pe lângă numeroasele autobuze sosite în acea dimineață.

Scările de lemn duc spre un platou înconjurat de bârne de siguranță. Unii dintre pelerini făceau primele cunoștințe, schimbau păreri sau se fotografiau.

Un loc pitoresc în apropiere este rezervat pick-nikurilor. Unii turiști și-au sărbătorit „ziua onomastică” - nou prilej de bucurii și afirmare a credinței strămoșești. Poate un unic prilej în viață!

Când le venea rândul de a coborâ scările spre apa iordanului, sticlele de plastic rămâneau undeva pe mal. Este interzis a se lua apa direct din Iordan din motive, bine înțelese-igienice. Cei care coborau purtând tunici albe erau români, ruși și etiopieni. Majoritatea s-au coborât în

adâncimea apei pentru a-și uda capul.

Pelerinii au zăbovit timp îndelungat. Fiecare grupare cu preotul lor care citea din Cartea rugăciunilor cu glasul plin de emoția unicului moment. Iar gruparea credincioșilor, înconjurându-l răspundeau: Amin!

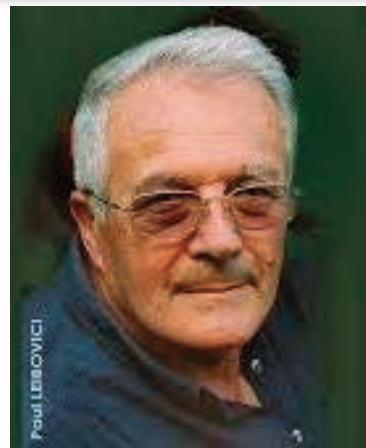
Printre cei de față erau și palestinienii care mărturiseau: suntem pentru prima dată aici și trecem botezul creștinismului”. Rosteau cuvintele cu o încredere neclintită citând fragmente din Sfânta Scriptură.

Cei care mai fuseseră prin acest loc, cu alt prilej, i-am auzit spunând: „cu toți suntem creștini. Sfințirea în apa Iordanului ne este comună tuturor: Români, ruși, etiopieni, greci, palestinieni”.

Un om mai bătrân venit din Ierusalim pentru a nu știu câta oară, privea spre cei din jur, le asculta vorbele, fără a le înțelege tâlcul. Asculta pe cei care vorbeau românește sau rusește și rostea ca pentru sine: noi ne-am botezat în decursul anilor, dar ei - arătând către cei care stăteau la rând, ei n-au avut prilejul! Comuniștii nu le-au dat voie!! Ei sunt ucraineni, ruși, români. Numai acum li s-a permis și au venit să se boteze ca creștini.

Cine nu a putut fi în apropierea Patriarhului greco-ortodox Tiofil, putea observa ceremonia pe una din cele două ecrane mari care au fost instalate pe marea întindere din apropiere. Patriarhul Teofil a prezidat ceremonia lăsând să zboare doi porumbei albi ca zăpada.

În actele oficiale și hărțile din Israel locul este denumit „Cezarul din Iehud”. După credința aceasta, prin acest spațiu au trecut fii lui Israel râul și Eliahu a luat în mare vârtoare,

drumul cerului.

Palestinienii îl numesc „locul Botezului”. În trecutul îndepărtat se presupune că aceste pământuri erau proprietatea bisericii grecești ortodoxe, drept care au fost găsite unele urme ale mănăstirilor acestora.

Denumirea uneia dintre mănăstiri, ar fi fost „Regele judeilor”.

Îngrădiri și placarde atrag atenția vizitatorilor, indicând apropierea de locul „Sfânt”. Până în 1980 nu s-a putut vizita, dar la propunerea patriarhiei ortodoxe au început amenajările și de două ori pe an aveau loc „sărbătoriri oficiale”.

În ultimii ani s-au făcut investiții de aprox. șapte milioane de dolari. În acest fel s-a dezvoltat turismul și se pot oficia zilnic slujbe religioase. Locul a fost dat în îngrijirea „Societății pentru protejarea naturii și a parcurilor”. În ultimii ani societatea a deschis un magazin cu obiecte sfinte, amintiri, cărți bisericești și broșuri în mai multe limbi cât și hărți. Adeseori vom putea întâlni în jur de 2000 de turiști zilnic. Într-o statistică a anului 2014 vom constata în jur de 65 de mii de vizitatori. Societatea amintită permite tuturor credincioșilor, de pretutindeni și de orice credință să-și desfășoare

→ Continuare în pag. 22

MARIANA GURZA: Apropieri – pelerinaj prin idee, gând și suflet (Dosar-Credință)

George ANCA

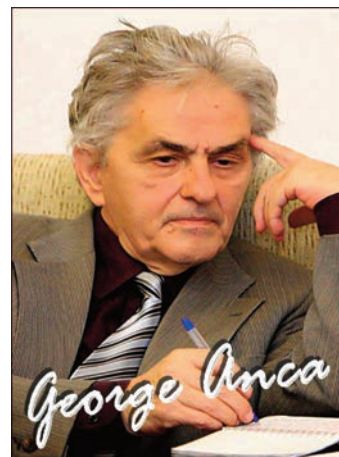
Mariana Gurza, așa cum se retrografiază în noul volum, „Apropieri” – ce-au scris prieteni despre ea, ce-a scris ea despre ei -, își denunță pietatea bucovineană pe foi ca de acatist. Să fi bravând poeta creștină? Dar au bravat Vasile Plăvan sau Aspazia Oțel Popescu prin pisaniile lor însângerate? Astfel de scrieri nu țintesc neapărat literatura, cât spiritualitatea ancestrală. Se tinde ideal spre logodirea rugăciunii cu poetica.

Evaluările critice ale lui Adrian Dinu Rachieru sau Artur Silvestri îi statuează parcursul de la întâmpinare la recunoaștere literară, în afara modelor. Versalitatea pelerinaj-creștin-dedicativă a poetei magnetizează judecăți afine din țară și diaspora românească: „poeta cu suflet de înger” (Valentina Teclici) – „o recreare a unui stil neconvențional” (Ben Todică) – „minus durere” (Vasilica Grigoraș) – „model de limbă românească” (Cecilia Bănică Pal) – „pete de inocență” (Alexandru Moranu) – „un univers antinomic” (Eleonora Schipor) – „o rețetă salvatoare” (Vetuța Anghel).

Masiva recoltă de laudații sporește prin reflecțiile de cititor, sincere panegirice ale Mariane Gurza, ca într-

un ordin al mărturisirilor. Ajungem, cumva, la dedesubturi ale creației sale, prin empatia cu autorii recenzați. Facem cunoștință cu un cerc similiortodox, în prelungirea Gândirii: Anatol Covali („Fraternitatea cu poetul Radu Gyr denotă puritatea poetului”) – Veronica Bălaj („un fel de Vitoria Lipan modernă”) – Camelia Cristea („este inspirată de tot de mișcă”) – Ilie Motrescu (poet crâșnean – Cântarea Carpaților/ Arizona/ postum – „o carte necesară”) – Dorina Stoica („o poezie profetică ce s-a născut în urma prigoanei”) – Elena Schipor („truditoarea cuvântului românesc”) – Hidir Alchalabi („și-a creat universul ei dincolo de imaginația noastră”).

Acest dosar-credință se citește ca un poem de poeme, că nu în cine știe ce instanță. Dacă poemele proprii vor fi fost ecuate amical-eufonic, de o subtilă grandoare este reeditarea „Boabe de lacrimi” de Vasile Plăvan în volumul Vasile Plăvan „un Slavici al Bucovinei”. „Mulțumim Mariane Gurza pentru încredințarea acestei lucrări” (Dumitru Mnerie). În volumul „Destine umbrite”, carte de neuitare, „în galeria personalităților care îi confiscă interesul nu putea lipsi unchiul Vasile Plăvan”.

Vivacitatea cărților de poezie lasă deschisă și o fereastră politică „incorectă” (?). Cum ar fi „O lacrimă de dor”, rostogolită din „Țara fagilor”... Vivat, crescat, floreat, mucenița Neamului Românesc, Aspazia Oțel Petrescu! „M-aș cuibări ca o copilă/ în poala ta sfântă mucenică/ și-am depăna filă cu filă/ povești din dulcea Bucovina.(...) O îmbrățișare creștină/ din Țara Fagilor venită/ ca o sfântă cetină-n lumină/ de la legionari primită.” În ce-o privește persona pe Mariana Gurza: „Am crezut că travestindu-mă/ în lumină,/ în disperare/ am să-ți adorm imaginația.”

→ Continuare din pag. 21

activitatea religioasă. În acest scop, locul este păzit de forțele poliției israeliene timp de 24 de ore continuu. Deasemeni vase de gumă conduse de polițiști păzesc apele Iordanului, în scopul securității vizitatorilor.

Un magazin special amenajat vinde celor interesați „apa de Iordan”; un post de prim ajutor sanitar este permanent deschis cât și un post de pompieri și Salva-mare pentru cei care doresc să facă plimbări cu bărcile de-a lungul Iordanului.

Palestinienii ortodoxi din Sahnin și Toran din Galil, din Genin, Ramala

și Beit Lehem ca și din Metul Kerem, precum numeroase familii din Iaffo sau Ramle și Lod. Însuși proprietarul bărcilor de gumă este din Iaffo.

Putem întâlni locuitori ai Ierusalimului, Beit Hanina.

Întreținându-ne cu unii din vizitatorii amintiți mai sus, am înțeles că sunt vizitatori aproape permanenți la unele din sărbători. Armata și securitatea israeliană păzește locul în permanență, încât fiecare dintre turiști să poată fi în deplină securitate, să poată a-și desfășura rugăciunile în liniște și pace. Peste biserica ortodoxă atârnă steagurile donate de colectivul patriarhiei.

Ceremoniile religioase a tuturor pelerinilor, indiferent din ce colț al lumii sosesc cât și a vizitatorilor din Israel sunt ocrotite, încât fiecare credincios poate să-și îndeplinească slujba.

Adesea, se pot auzi, de la distanță cântecele religioase a corurilor în diverse limbi. Atunci parese că cerul s-a deschis în fața tuturor și cuvinte de liniște și Pace parcă-și i-au zborul către înălțimile cerului.

Câteva ore pe malul Iordanului, acea atmosferă liniștită, pastorală va rămâne adânc înfiptă în sufletul și inimile vizitatorilor.

Un interviu cu un medic tibetan competent despre vindecare, sănătate, viață și moarte

Propus de **Vincentiu Voiculescu**

Reporter: Când un pacient vine la consultație, cum descoperiți care este boala lui?

Doctorul tibetan: Observând cum se mișcă, postura sa, forma în care mă privește. Nu este nevoie să-mi vorbească, nici să-mi explice ce i se întâmplă. Un doctor de medicină tibetană experimentat știe de ce suferă pacientul său imediat ce acesta se apropie la mai puțin de 10 metri de el.

R: *Totuși luați pulsurile bolnavului.*

Doctorul tibetan: Așa obțin informații necesare despre sănătatea bolnavului. Prin citirea ritmului pulsurilor se pot diagnostica 95% din boli, inclusiv cele psihologice. Informația pe care o oferă ritmul pulsurilor este la fel de riguroasă ca cea a unui calculator. Citirea acestei informații, însă, cere multă experiență.

R: *Și apoi cum vindecați?*

Doctorul tibetan: Cu mâinile, cu privirea și cu ajutorul preparatelor din plante și minerale.

R: *Conform medicinei tibetane, care este originea bolilor?*

Doctorul tibetan: Ignoranța noastră.

R: *Scuzați-mi ignoranța, dar ce înțelegeți dumneavoastră prin ignoranță?*

Doctorul tibetan: Să nu știi că nu știi. Să nu vezi cu claritate. Când vezi cu claritate, nu trebuie să gândești. Când nu vezi cu claritate, pui în mișcare gândirea. Și cu cât gândim mai mult, cu atât mai ignoranți suntem și mai multă confuzie creăm.

R: *Cum pot să fiu cât mai puțin ignorant?*

Doctorul tibetan: O să-ți dau o metodă foarte simplă: practicând compasiunea. Este felul cel mai simplu în care poți să-ți reduci gândurile. Și iubirea. Dacă iubești o persoană cu adevărat, adică, dacă nu o vrei doar pentru tine, crește compasiunea ta.

R: *Ce probleme vedeți în Occident?*

Doctorul tibetan: Frica. Frica este asasinul inimii omului.

R: *De ce?*

Doctorul tibetan: Pentru că îți este imposibil să fii fericit când îți este teamă. Și, de asemenea, îți este imposibil să-i faci fericiti pe ceilalți când ție îți este frică.

R: *Cum putem înfrunța frica?*

Doctorul tibetan: Cu acceptare. Frica este rezistentă față de necunoscut.

R: *Și, ca medic, în ce parte a trupului întâlniți mai multe probleme?*

Doctorul tibetan: La coloana vertebrală, în partea de jos a coloanei vertebrale: vă așezați prea mult timp în aceeași postură. Din punct de vedere al vitalității, aveți prea multă rigiditate.

R: *Avem multe probleme.*

Doctorul tibetan: Credem că avem multe probleme, dar, în realitate, problema noastră este că nu avem probleme.

R: *Ce vreți să spuneți cu asta?*

Doctorul tibetan: Că ne-am obișnuit cu un nivel de necesități bazale acoperite, așa că, orice mică contradicție ne pare o problemă. Atunci, activăm mintea și începem să ne învârtim în cerc fără să găsim un răspuns, o soluție.

R: *Atunci ce recomandați?*

Doctorul tibetan: Dacă problema are soluție, atunci nu este o problemă. Dacă nu are soluție, cu atât mai puțin.

R: *Și pentru stres?*

Doctorul tibetan: Pentru a evita stresul, cel mai bine este să fii nebun.

R: *...?*

Doctorul tibetan: Este o glumă. Deși, nu în totalitate. Adică, să pari normal pe dinafară și pe dinăuntru să fii nebun: este cea mai bună formă de a trăi.

R: *Ce relație aveți cu mintea dvs.?*

Doctorul tibetan: Sunt o persoană normală, adică, foarte des gândesc. Dar mintea mea este antrenată. Cu aceasta vreau să spun că nu-mi urmăresc gândurile. Ele vin, dar nu-mi afectează mintea și nici inima.

R: *Dumneavoastră râdeți mult, așa-i?*

Doctorul tibetan: Când cineva râde își deschide inima către noi. Dacă nu-ți deschizi inima nu poți avea simțul umorului. Când râdem, totul este clar. Este limbajul cel mai puternic: ne conectează direct unii cu alții.

R: *De asemenea, ați înregistrat un CD electronic cu MANTRA-e pentru publicul occidental.*

Doctorul tibetan: Muzica, MANTRA-ele și energia trupului sunt același lucru. Ca și râsul, muzica este un canal foarte bun de conectare cu aproapele tău. Prin muzică putem să ne deschidem și să ne transformăm: așa o folosim în tradiția noastră.

R: *Ce v-ar mai plăcea să fiți?*

Doctorul tibetan: Mi-ar place să fiu pregătit pentru moarte.

R: *Și nimic altceva?*

Doctorul tibetan: Restul nu este important. Moartea este cea mai importantă parte a vieții. Dar înainte de moarte, trebuie să ne ocupăm de viața noastră. Fiecare moment este unic. Dacă dăm un sens vieții noastre, ajungem la moarte cu pace interioară.

R: *Aici trăim cu spatele la moarte.*

Doctorul tibetan: Țineți moartea în secret. Până când vine o zi din viața voastră când moartea nu va mai fi un secret: nu vă puteți ascunde.

R: *Și viața ce sens are?*

Doctorul tibetan: Viața are sens și nu are sens. Depinde cine ești. Dacă-ți trăiești cu adevărat viața, atunci viața are sens. Toți avem viață (suntem vii), dar nu toată lumea și-o trăiește. Toți avem dreptul să fim fericiti, dar trebuie să exercităm acest drept. Dacă nu o facem, viața nu are sens.

PENTRU UN STUDIU ANTROPOLOGIC A MESCHINULUI ÎN LITERATURA POPULARĂ

Ștefan Lucian MUREȘANU

Motto: „*Lingușeala niciodată nu izvorăște din sufletele mari, e apanajul sufletelor mărunte ce izbutesc să se facă și mai mici pentru a intra mai bine în sfera vitală a persoanei în jurul căreia gravitează.*”

(Balzac, Eugénie Grandet)

Cuvinte cheie: antropologie, meschin, literatură populară, sat, vatră

1. Pentru o decodare a înțelegerii conceptului meschin

Omul este un produs al lumii, al acestei ademenitoare existențe a încercărilor de a pătrunde din necunoscut în cunoscut sau, acceptând sfera de studiu a spiritualului, din întuneric în lumină, din vis în realitate, din adevăr în minciună. Pe parcursul acestei lucrări vom identifica stările de fapt care se găsesc în interiorul minții noastre pe care profanii le sfidează în atitudini ca mărci distincte ale caracterului individului total. Cum definim individul total sau cum am putea crede că poate exista în noi un

total al facerilor, al transformărilor caracteriale în timpul fiindului? Fiindul rezidă din tot ceea ce individul acumulează ca suport educațional evident, în limita puterii lui culturale de a înțelege acțiunea ca fapt conștient sau spontan, săvârșit prin însăși mărginirea lui intelectuală. Omul împlinește faptele unor ritualuri conștient moștenite genetic: „Se spune că strămoșii noștri Foto nr. 1. daci se nășteau cu privirea îndreptată spre înaltul cerului, pentru a lua cunoștință, încă din prima clipă a vieții, că acolo, Sus, sălășluia puterea divină care îi veghea, muștrându-i cu secete sau cu boli, când uitau uneori de vechile datini, dar și cu ploi și lanuri mănoase de grâu, cu sănătate în trupurile lor viguroase și cu bogăție în case, când vocile acestora înălțau imn de mulțumire zeului suprem” (Mureșanu, 2015:13). Farsa existenței lui este tocmai falsă înțelegere a menirii telurice, este neputința explicării înseși a ceea ce există. Omul este un mit al propriei neînțelegeri însă o reușită a întregului sistem energetic al pământului. El își simte ființa legată de pământ și trăiește în întregul lui în ritualul datinilor, fără ele nu ar fi existat satul, iar vatra nu ar fi menținut cu nimic nucleul familial treaz tradițiilor. Satul a fost și va fi istoria arhivată a tuturor celor care au existat ca oameni într-o lume trăită care se pierde în fără de marginile timpului.

Dacă bunătatea ar fi dominat

creierul fiindului teluric, mintea atât de necuprinsă a faptelor noastre pe care, pe unele dintre ele le materializăm conștient, pe altele le lăsăm aparent să se manifeste în tumultul energetic al nevoilor vieții, am fi putut menține pe Pământ ordinea iubirii de început a omului pentru oameni. Am fi fost detașați de lumesc, de tot ceea ce s-a realizat ca fapt distrugător al sinelui nostru prin propria impresie a încrederii în trăirea egoului ca stăpân deplin al întregului trecător al vieții:

„*Clasificarea marilor simboluri ale imaginației în categorii de motivație distincte prezintă într-adevăr mari dificultăți prin însuși faptul nelinearității și semantismului imaginilor. Dacă pornim de la obiecte bine definite prin cadrul logicii ustensilitare precum o făceau clasicele chei ale viselor, cădem degrabă, din pricina masivității motivațiilor, într-o confuzie fără ieșire.*” (Durand, 1998:30)

Omul este un sistem de fapte, faptele sunt rezultatul dezvoltării educaționale și evoluției culturale a individului. Un om se naște cu deprinderi însă scopul familiei este acela de a urmări cu mare atenție evoluția acestuia, inducând în conștientul tânărului binele ca fapt al deplinului respect față de semenii.

Satul s-a născut ca o nevoie a omului de a trăi în comunitate, de a socializa și de a se întrajutora, când trebuințele dovedeau această stare de

fapt. La început, ca o așezare în care membrii acesteia, nu numeroși, socializau ca o familie distinctă prin legături de sânge sau prin încuscrire, se distingea ca un loc sacru. Hotarele imginare erau cele care necesitau o supraveghere și, în caz de încălcare a acestora de către intruși, o mobilizare totală pentru apărarea a tot ceea ce constituia proprietatea comunității satului, materială sau spirituală:

„Teritoriul satului era consacrat. (...) la întemeierea unui sat se adunau toți oamenii pe locul acela și, după sfințirea lui ciobanii satului pregăteau masa. După masă, toți jucau jocul bătut, de la un loc de casă la altul, zicând că au bătut parii satului. Ciobanii erau cei care cântau din cimpoi, bucium și fluier.” (Cojocaru, vol.I, 2008:394)

Se educau și își impuneau întru totul respectarea cu strictețe a riturilor de trecere, a datinilor și obiceiurilor locului, de aceea creau cutume ce deveneau legi ale satului și se cereau necondiționate cu toată strictețea.

De multe ori, în timpul care a trecut, generațiile noi ale satului au mai încălcat tradițiile, minimalizând importanța și respectarea întocmai a datinilor strămoșești, considerându-le depășite de timpul în care ei se educă și evoluau în societate. Aceste manifestări, considerate tradiții, au început să înceteze odată cu migrarea tinerilor satului spre oraș, acceptând noua formă de viață urbană, aceștia se desprindeau de tradiții și evoluau într-un demers al dorinței poziției sociale sau se aplecau spre activități intelectuale care le încetina dispoziția meditării asupra conservării datinilor și obiceiurilor arhivate în teritoriul

lumii satului. La oraș, tânărul sătean era dispus să discearnă între imaginar și real. Unii dintre acești călători, care porneau spre noul mod de viață al orașului, mai rebel și mai necuviincios față de toate cutumele satului, cădeau spiritual lumii angrosiste a năravurilor, a neputinței reținerilor pornirilor viciilor cu care se nășteau, dar pe care le poticneau la hotarul bunului simț și al respectului omului social de la sate. Credința însușită de la naștere în tot ceea ce însemna pornire religioasă înfrâna, cu bună știință, orgoliile și întrema bunul simț. Totuși, într-o astfel de societate a satului în care oamenii se cunoșteau îndeajuns de bine, tradițională fiind evoluția familiei și a modului cum aceasta a

contribuit la dezvoltarea armonioasă a comunității, apăreau și elemente care tulburau spiritele vieții satului respectiv. Erau situații în care rebelul îns câștiga adepți cu ajutorul cărora se impunea, perturbând întregul mecanism conservator de conducere și de apărare a satului. Astfel de elemente destabilizau, frâneau pentru perioade de timp mersul evolutiv al comunității pentru că trebuiau să gândească moduri de apărare a tradițiilor lor. În DEX 1975:541, conceptul de meschin este definit ca o stare de fapt a unei persoane cu preocupări mărunte,

definind profanul, lipsit de generozitate, de noblețe sufletească, egoist, josnic, murdar sufletește. Am putea spune, un om lipsit de importanță prin preocupări, la prima vedere, dar nu prin planurile pe care le gândește meticulos de sfidare a tot ceea ce este bun simț, unul care, în timp, devine agresiv, avar, împuținat la minte și stăpânit de vicii:

„Badea numa cizme are/ Și se ține gazdă mare./ De-ar ave și cioareci noi,/ Nici n-ar vorovi cu noi!” (Antologie, Lirica, 1953:201)

Cât de subtil este prezentat, în versurile citate mai sus, meschinul. Întregim portretul acestui fapt social caracterial cu versurile ce urmează, implicând, de data aceasta, fata meschină, versuri conservate în arhiva de folclor a Academiei Române, culese de I.I. Stoian în zona Râmnicu – Sărat și publicate în revista de folclor „Grai și suflet” an II, p.111, 1920:

„Ce ești fat-așa jucată?/ Cum n-aș fi dacă-s bogată?/ Ce ești fată așa fudulă?/ Cum n-aș hii dacă-s chiabură?/ Ce ești fată așa de slută?/ Că n-am dat cu pudră multă.” (Antologie, Lirica, 1953:201)

Psihologia meschinului a fost studiată și reprezentată în artă din cele mai vechi timpuri, de când omul a început să conștientizeze faptul că lumea este sumă de caractere, de gândiri și de încercări a unora de a domina pe celălalt prin false manifestări de afecțiune. Afecțiunea a fost și este un mod de a se exprima a omului însă niciunul dintre noi nu ne putem da seama, dintr-un început, de ceea ce ascunde starea aceasta a interpretării prieteniei. Prietenia, care se împarte în sinceră sau din

interes, a fost modul prin care unii, caracterizați ca naivi, au căzut în plasa ademenitoare a subjugării sentimentelor în interesul unuia sau altora cu interese meschine. Meschinul este foarte greu de depistat pentru că în componența sa caracterială domină moșicia, interesul dezgustător al distrugerii semenului, prin orice mijloace, pentru realizarea scopului său de a supraviețui. Meschinul, pentru scopul său, se lasă de multe ori doborât în noroi, cade, se ridică, zâmbește și caută să sărute mâna care l-a împins și i-a respins dorința i insistență de a se apropia de persoana respectivă. El nu gândește decât mârșav să își atingă scopul. Meschini sunt și cei doi frați ai Prâslei din basmul popular românesc „Prâslea cel voinic și merele de aur”. Într-atât de coborâtore în existența fluidală a omului este meschinăria celor doi, încât ei ajung să își trădeze fratele mai mic, în grota zmeilor, Tărâmul Celălalt, în dorința stăpânirii împărăției tatălui lor. Existența unor astfel de interese meschine a coborât în neantul vrajbei și a chinurilor persoane ale lumii care au fost și care vor fi și de acum încolo în societățile unde gradul de cultură și credința au rămas fără importanță în evoluția lor. Să nu credeți că este o întâmplare, ci o dorință a unora care, în vremuri tulburi, asced la putere și produc grave căderi psihice ale membrilor societății prin proliferarea mediocrității. Mediocritatea este un fapt cunoscut al pseudointelec-tualității membrilor unei societăți. Nu ne-am propus, în această lucrare, să analizăm doar situații în sens declarativ, ci depreciativ, și ne vom continua cercetarea acestei stări de fapt în creațiile populare ale timpurilor istorice ale dezvoltării și

evoluției societății omenеști și vom studia meschinul ca produs al unei astfel de societăți în care moralitatea nu se situa pe un plan important al vieții sociale respective. Înseși împărățiile din basmele populare sau din poemele medievale demonstrează imposibilitatea expunerii unui astfel de deziderat ca acela al evitării meschinăriei, când este de vorba de obținerea unor favoruri personale sau de grup. Astfel de situații, pe care le-am putea defini ca o neputință a unora de a înțelege că atunci când se află la conducerea unor sisteme instituționale în care viața unor oameni depinde de deciziile lui, viața lor este mai presus decât orice față de funcția pe care o are, acestea le regăsim, în manifestarea lor, în creațiile literare populare, ca de exemplu, basmul popular „Prâslea cel voinic și merele de aur”, în care vom observa toleranța nehibzuită a împăratului de a-i accepta pe cei doi fii mai mari fără să cerceteze minuțios moartea suspectă a mezinului lui. Nici când a aflat proveniența morții lui Prâslea, împăratul, puterea supremă în împărăția pe care o avea, nu a hotărât singur împotriva gravității faptei, lăsând, la latitudinea mezinului, soarta celor doi vinovați:

„Atunci împăratul, supărat, chemă pe feciorii lui cei mai mari; dar ei, cum văzură pe Prâslea, o sfeclică. Iară împăratul întreabă pe Prâslea cum să-i pedepsească. Viteazul nostru zise: - Tată, eu îi iert și pedeapsa să o ia de la Dumnezeu” (Ispirescu, 2010:63)

Nu trebuie să înțelegem în atitudinea împăratului o stare de fapt a milosteniei, ci o neputință de a ști ce să facă în momentele cheie ale poziției lui de conducător. El solicită

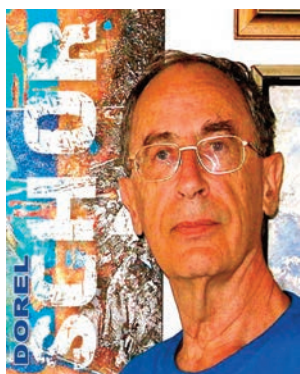
participarea mezinului de a lua decizia hotărâtoare la pedeapsa ce urma să se aplice celor doi făptași, în basm frații lui și, deci, fiii celui care trebuia să pronunțe pedeapsa, ca o slăbiciune a împăratului, o atitudine care îi minimizează poziția de conducător al obștei. Este o altă fațetă a meschinului, chiar dacă acesta ocupă, la momentul respectiv, funcția supremă de decizie într-o comunitate, pe care o afișează într-o manifestare de lipsă de atitudine, rezultat al caracterului său dominat de indecizie. Nu trebuie să vedem în basme, întotdeauna, fagurele binelui, o școală în urma căreia cititorul trebuie să vadă numai fapte bune, ci să discernem, comparând acțiuni, întâmplări, moduri de viață ale personajelor create de poporul aparent naiv al timpului în care creația literară respectivă a fost concepută: „Teama poate fi învinsă prin curaj și autoritatea curajului stă în capacitatea noastră de a învinge teama. Curajul dezvoltă în psihicul nostru vitejia, act conștient al menirii noastre, mai bine spus a unora care știu să gândească pozitiv...” (Mureșanu, 2015:36). Să nu neglijăm modul transmiterii acestor creații literare și nici participanții creatori, cu toate manifestările lor atitudinale dominate de talent. Fiecare dintre acești creatori au adăugat acestei lucrări, care a circulat oral, până la culegerea și așezarea acesteia în pagină, din simțirile lor și din informațiile primite, adevărate sau neadevărate.

Va urma

LIVIU LĂZĂRESCU PORTRETE CU SUFLET

Dorel SCHOR

Liviu Lăzărescu este unul din foarte puținii pictori contemporani cunoscuți care se încumetă să abordeze dificilul gen al portretisticii.

mai apropiați colaboratori ai maestrului Corneliu Baba, considerat cel mai bun portretist român. Într-o scrisoare primită mai demult, Liviu Lăzărescu mărturisea: "Ultimul mare portretist a fost maestrul meu Corneliu Baba. Probabil molipsit de el, am cutezat să pictez oameni. E lucrul cel mai greu. Portretul trebuie să aibă ceva în plus - prezența impalpabilă numită suflet".

Desigur, e vorba de sensibilitatea artistului și de măiestria lui. Ajuns, într-un fel, piatra de încercare a unui mare pictor, portretul solicită

caracterizeze cel mai bine, sunt numai o parte din condițiile (criteriile) pe care trebuie să le îndeplinească un portret cu adevărat reușit. O

Motivul este clar, portretul nu trebuie să fie o simplă reproducere a trăsăturilor cuiva, el trebuie să fie reprezentarea corectă atât a înfățișării sale reale, dar și a "tonusului" său. Se consideră că portretistica limitează posibilitățile creative ale artistului care dorește să realizeze și ceva în plus în afară de asemănarea cu subiectul real.

Aceasta este și explicația pentru care pictori celebri (se dă frecvent exemplul lui Michelangelo) nu au acceptat niciodată această practică. Numai că Liviu Lăzărescu a fost studentul, asistentul și unul din cei

originalitate, observarea modelului în context emoțional, interacția reciprocă și un realism profund. Fizionomia personajului, "liniile de forță" ale acestuia, expresia care să-l

manifestare elocventă a trăirilor interioare reflectate pe chipul uman.

De aici portretele tulburătoare ale maestrului Liviu Lăzărescu.

Nicu TĂNASE

Iubirea mea din Evul Mediu

*Din evul mediu mi-au rămas
Două săruturi și-un suspin,
O dulce lacrimă de glas
Și, dintr-o rană scos, un spin.*

*De fapt acolo încă sunt,
Cu-o fată simplă de la țară,
Pe care am iubit-o crunt
Vreo două secole și-o vară.*

*În lumea asta n-o să vin,
Prefer căruța și măgarul,
La pălărie pus un crin
Și-n tocăniță crud, mărarul.*

*Habar n-aveți ce bine-o duc,
Aici, în Evul peste care
Trec berzele și chiar un cuc
Ce nu apare pe radare.*

*O tot iubesc și nu mă îndur;
Frumoasa fată de la țară
S-o las trist și neclar contur
Ca-n lumea voastră, într-o gară.*

Să juri că n-ai să mă omori

*Am fost cu tine în altă lume,
Am stat în ploaie amândoi,
Ploua frumos, adânc, cu spume,
Și nu era pic de noroi.
Ți-am mângâiat pletele ude,
ce fericiți am fost atunci,
ca doi copii fără de rude,
uitați de datini și porunci.
Am fost în altă viață, noi,
Și prin istorii ne-am jucat,
am stat în soare și în ploi,
mamuti și miere am mâncat.
Ce lume am pierdut, fugind
Spre iluzoria izbândă!*

POEME

Nicu TĂNASE

*De-atunci sperăm trăind
Mereu cu sufletul la pândă.
Eu te iubesc și acum din greu,
Hai să fugim în acea lume
În care plouă mai mereu
Frumos, adânc, cu calde spume,
Iar când, în soare, uneori,
Mamuti și miere vom mânca,
Să juri că n-ai să mă omori
De primitiv te-oi săruta.*

Balada unui vis

*Ai venit prea târziu,
Ai plecat prea devreme,
Să te chem nu mai știu,
Totu-n mine se teme.
Oare s-a întâmplat?
Sau a fost doar un vis,
Ai venit, ai plecat,
Cercul oare s-a închis?
Te-am visat, te-am iubit,
Chiar ai fost lângă mine?
Prea târziu ai venit,
Cine-ai fost? Spune, cine?
Ai plecat prea devreme,
Ai plecat când ai vrut,
Dintr-un raft cu poeme,
Visul meu a căzut.*

Balada unui fluture

*A fost un fluture frumos.
Zbura cu dor, din floare-n floare,
Era încrezător și curios,
Habar n-avea de înserare.
Până-ntr-o zi, când spre apus,
Un vânt nebun cu el l-a luat,
Și l-a tot dus, l-a dus, l-a dus...
lăsându-l trist și însingurat,
la margine de vale seacă.
Nici flori aici nu mai creșteau,
Nici apă nu era, să-i treacă,
Din aripi ce abia băteau,
Arșița vieții care pleacă.
Acolo, pe un boț de lut,
Visând la o frumoasă floare,
S-a stins sărmanul, ca un vânt,
Înveșmântat în înserare.*

Împăcare

*Cum să trec și-această stâncă,
Cum să mă împac cu tine,
Eu sunt glonțul ce așteaptă
Îmblânziri de carabine.*

*Nu în război, nu în aventură,
Dorul vreau să-l risipesc,
De ești pușcă, dragă pușcă,
Eu îți spun că te iubesc.*

*Cum să trec și-această rană,
Toamna ta întreg să fiu,
Scoate gloanțele din mine
Până nu e prea târziu.*

*De nu te așezi la masă
Despre pace să vorbim,
Lasă frunzele să cadă,
Nici copaci să nu mai fim.*

*Pune ca balsam pe suflet
Un sărut de armistițiu,
Să ne împăcăm spre seară
În tranșee de solstițiu.*

*Nu în război, nu în aventură
Dorul vreau să-l risipesc,
De ești pușcă, dragă pușcă,
Eu îți spun că te iubesc.*

În curand va apare cartea
document, **STRIGĂT MUT**
(Scrisori din închisoare),
semnată de poetul magistrat
Nicu Tanase.

DESPRE INTIMITATEA VERSURILOR NECESARE

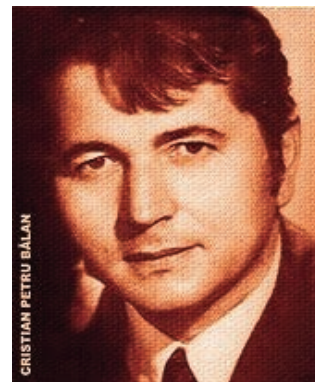
Cristian Petru BĂLAN

Într-o conversație avută cu neuitatul Adrian Păunescu (astăzi, 20 iulie 2017, el ar fi împlinit 74 de ani), l-am auzit pe acesta spunând: „*Tot mai mulți intelectuali simt în zilele noastre nevoia să-și exprime gândurile și sentimentele intime în valuri de versuri și din această cauză, la ora actuală, avem atât de mulți versificatori, mai ales pe internet, dintre care unii se dovedesc a fi, într-adevăr, poeți talentați, dar, după mine, poeziile, în genere, nu pot fi decât de două feluri: poezii mereu necesare și poezii care nu sunt niciodată necesare nimănui...*” Cred că, altfel spus, marele Adrian, pe bună dreptate, voia să le categorisească limpede în poezii utile și poezii total inutile. Cele utile, de la bun început, își dovedesc o valoare intrinsecă, mai întâi pentru sufletul autorului însuși, mai ales în cazul că o parte din ele pot fi cu adevărat norocoase, bine realizate, întrucât lasă frumoase ecouri, nu doar în conștiința autorilor lor, dar, în aceeași măsură, ele sunt poate chiar mai necesare și pentru suflete multor cititori, căci le îmbogățesc acestora, spontan, setea de frumos și de adevăr...

Citind cartea poetului Gheorghe A. Stroia, „Cer și Pământ”, am categorisit-o imediat în seria versurilor necesare atât autorului, dar și ale celor din jurul lui. Mai mult decât atât: minunat ar fi dacă, măcar o dată, absolut toți poeții care se consideră creștini și îndatorați față de Divinitate, față de părinții care le-au dat viață ori față de mediul lor familial în care au crescut, ideal ar fi ca fiecare din ei să imite gestul măreț de recunoștință și de model nobil oferit de impresionantele versuri ale

distinsului nostru poet adjudean.

Vă mărturisesc că sunt poate unicul scriitor român care, plin de curiozitate, am căutat să cunosc personal, ba chiar să iau interviuri și să stau de vorbă cu acei oameni minunați (români sau străini) care, la rândul lor, au stat și ei de vorbă - după mărturiile făcute chiar de ei - cu... Dumnezeu. Însuși, cu Mântuitorul nostru Iisus Hristos, cu Fecioara Maria, cu îngerii și sfinții (și asemenea martori nu au fost puțini), după care eu am scris amănunțit despre ei, i-am fotografiat, le-am înregistrat vocile și declarațiile, având uneori destule îndoieli, am fost un verificator insistent pe teren, care i-a căutat peste tot, alergând după ei chiar și peste granițe, până ce i-am dibuit cam pe toți acești misterioși vizionari, majoritatea lor fiind faimoși în toată lumea... Astfel, vă pot spune că l-am căutat - și l-am găsit la Maglavit - pe vestitul cioban Petrache Lupu, cel care, în anul 1935, declara că L-a văzut pe Dumnezeu care i-a vorbit clar; la fel, am discutat cu Maria Petre din Parepa-Rușani, Prahova, care, tot în 1935, pe când era o fetiță de 14 ani, a relatat că L-a văzut și ea pe Tatăl Ceresc (în acel loc, la Parepa, s-au petrecut multe minuni supranaturale)... De asemenea, în Bosnia-Herțegovina, fosta Iugoslavie, în 1989, am fost timp de zece zile, la Medjugorje, unde am vorbit cu cei șase copii vizionari, care vorbeau zilnic cu Sfânta Fecioară (și acolo am asistat la unele minuni impresionante). Lângă Chicago, de asemenea, am vorbit cu un bătrân vizionar care primea zilnic mesaje de la Fecioara Maria ce-i apărea la

o mare cruce de fier dintr-un cimitir (eu m-am aflat o dată lângă el, chiar dacă nu vedem ce vedea el)... Ulterior, am corespondat în limba portugheză cu celebra Lucia din Fatima, Portugalia, vizionara care vorbise cu Mama lui Iisus, singura supraviețuitoare din grupul de copii care primiseră niște mesaje despre viitor, unele preziceri fiind deja realizate în totalitate. Nu o dată, am studiat icoanele făcătoare de minuni din România și din America, fiind surprins de existența lacrimilor Sfintei Fecioare izvorâte din ochii Madonei. De prezența lor mi-am amintit imediat când am citit versurile poetului Gheorghe A. Stroia din cartea sus menționată, unde ni se vorbește de lacrimile Preacuratei, explicându-le și cauza pentru care Măicuța Sfântă plânge:

„Cum Îți e, Măicuță Sfântă,/ lângă Crucea cu suspine,/ a iubitului Tău Fiu - / Jertfă pentru-o ntreagă lume? / Cum îți e să vezi, azi, omul,/ care strigă și hulește/ Numele cel Sfânt al Celui/ care lumea primenește? // Cum Îți e, Măicuță Bună,/ lângă Cruce ca să plângi/ și atâtea lacrimi sfinte/ Tu în suflet să le strângi/ și să crezi că numai Ție,/ Domnul soarta Ți-a sortit/ să naști Pruncul Preacurat - / Dar din Ceruri coborât?”

(Cum îți e?)

„Drumul aspru al Crucii” din Ierusalim, unde, cu umilință, am mers și eu pe jos pe urmele lui Iisus, care a decis ca, din ceruri, să coboare pe acest urcuș, mi-a apărut dintr-o dată și mai viu, regăsindu-l în evocarea impresionant descrisă de poetul român în cartea sa „Cer și Pământ”:

„Te-ai coborât din Ceruri/ și Te-ai făcut Cuvânt,/ Te-ai așezat pe cruce/ pentr-un întreg Pământ,/ Ai tot purtat cu Tine/ batjocuri și ocară,/ să poți să smulgi din spate/ a omului povară.// Ai izvorât Lumina/ cea Sfântă și Divină,/ sosită dinspre aștri/ fără să aibă vină,/ ni Te-ai înfipt în suflet/ cu rană și durere,/ bând smima și oțetul/ din trista zi de fiere.// Ai stat supus ca Mielul/ trimis către Tăiere,/ pe drumul aspru-al Crucii,/ cuvinte, palme grele,/ Ți-au fost trimise-n „dar ”/ de cei ce n-au crezut,/ de cei fără iertare,/ Celui Făr’ de-nceput.”

(Drumul crucii)

De la mirifica lume cerească pe care poetul o privește cu sufletul plin de admirație și de regret că oamenii nu o respectă precum s-ar cuveni, autorul se coboară tulburat la chinuita lume terestră unde părinții, familia și casa părintească echivalează cu micul rai simpu, dar plin de nostalgii fermecătoare unde izvorul principal de fericire îl constituiau părinții și locul natal. Și pentru că am început aceste rânduri amintind de poetul Păunescu care, la rândul lui își diviniza părinții cu aceleași cuvinte de sfințenie și de respect (în treacăt, amintesc câteva din ele: „Sărut mâna mamea mea!/ Sărut mâna, tatăl meu!/ Rămas bun, băiatul meu!/ Rămas bun, fetița mea!/ Tatăl meu, băiatul meu,/ Mama mea, fetița mea!” - trebuie să observăm că și Gheorghe A. Stroia își idolatrizează cu imagini frapante părinții, deși într-o manieră destul de diferită.

De la descrierea mamei lui Iisus, poetul vrâncean trece purificat la descrierea mamei sale, Aurica, o

simplă și minunată femeie româncă de la țară, cu mâinile crăpate de muncă, precum le avea și soțul ei. Și dânsa este descrisă ca o mamă plină de sfințenie, care toată viața s-a jertfit pentru a-și crește pe cei unsprezece copii harnici și valoroși ca și părinții lor. Portretul mamei simțim că ni se întipărește imediat în minte ca un firesc memento clasic, destul de bine realizat, parcă după modelul lui Eminescu:

„O, mamă - Amintire,/ dulce e al tău nume,/ eu l-am rostit mereu/ și tot mereu, în gând,/ am resimțit puterea/ cum crește înzecită,/ pornind adesea-n zbor,/ plutind peste pământ.// O mamă - o Icoană,/ dulce e al tău nume,/ te-am pomenit mereu/ în ruga cea de seară/ și am simțit cum gândul/ mi te-aducea aproape,/ iar sufletul scria/ cu flori din călmară.// O, mamă - o Grădină,/ dulce e al tău nume,/ pe care îl rostesc/ din zori până la apus,/ și simt cum tot mai strâns/ iubirea ta mă leagă,/ cu lanțul de lumină/ ce ieri mi te-a răpus.// O, mamă - Alinare,/ ce dulce-i al tău nume,/ îl port gravat în suflet -/ bijuterie sfântă,/ mereu îmi e putere/ și talisman, și vis,/ și fi-va tot mereu/ alean în viața cruntă!”

(O, Mamă ...)

Aceleași cuvinte sfințite de lacrimi de dragoste, de profundă recunoștință și de nobil respect i se dedică și lui Andrei, tatăl poetului, ca și pământului binecuvântat de sudoarea și de trudnicia lui:

„Nu îmi aduc aminte/ de tine, în fiecare an,/ ci-n fiecare clipă/ și-n fiecare ceas,/ nu pot să calc/ peste pământul moale,/ fără să mă gândesc/ duios, la al tău pas.// Te-ai dus, demult,/ în țara fără vârstă/ și ai plecat gonind,/ din prea multă durere,/ mereu ai tot muncit,/ mereu ai tot trudit,/ în fiecare zi/ din viața ta de fiere.// Ai răsadit flori multe/ în curtea casei tale/ și le-ai udat cu sânge,/ le-ai dăruit lumină,/ ca în pământul reavăn/ de pe al tău mormânt,/ liniștea să îți fie/ eternă mare lină.”

(În Țara fără vârstă...)

La fel de nostalgice și pline de o impresionantă delicatețe ne apar și versurile dedicate celor două surori plecate prea de vreme pe drumul veșniciei, Dorina și Maria, precum și o vibrantă odă dedicată frumoasei lui soții, Maricica. Dacă pentru Dorina există regretul că nu i-a trimis nicio scrisoare, deoarece și acum lucrează la ea, pentru Maria există consolarea că o plânge întreaga natură prin lacrimile de sânge ale unei sălcii bătrâne ce i se pleacă peste mormânt. În final, toți cititorii vor rămâne surprinși de declarațiile de dragoste într-un totu inedit dedicat soției. Ele par de-a dreptul surprinzătoare și originale:

Adoratei mele soții, Maricica:

Iubita mea, iubită,/ cu gust de mure coapte,/ cu gust de-albastru Rai/ și-aromă de căpsună,/ cu gust de pâine albă și/ Lună Nouă-n noapte,/ ești lângă mine pururi,/ în Timpul ce tot mână...// Iubita mea, iubită,/ cu gust de verde cetini,/ ropot de ape limpezi,/ izvoare cristaline,/ cu gust de valuri albe/ la răsărit de țarmuri,/ secundă fericită/ în Timpul ce tot vine...// Iubita mea, iubită,/ cu gust de lămâiță,/ cu gust înalt de zbor,/ peste întinsul mare,/ cu gust de libertate/ de la-nceput de lume,/ clipa iubirii noastre/ în Timpul ce nu moare.

→ Continuare în pag. 36

Peste o sută de lucruri despre cărți și scriitori

Propus de Alexandru Stefanescu Bârda

1. Alexandre Dumas a deschis, în Paris, primul local în care se găteau frigărui. I-a venit această idee după ce-a călătorit prin Caucaz.

2. Alexandru Odobescu s-a sinucis după ce s-a îndrăgostit de o femeie cu treizeci de ani mai tânără decât el.

3. Alfabetul cambodgian are 74 de litere...

4. Aproape două milioane de oameni au luat parte la ceremonia de înmormântare a lui Victor Hugo, prin 1885.

5. Arthur Conan Doyle, autorul celebrelor povestiri cu Sherlock Holmes, era de profesie oftalmolog. S-a apucat de scris pentru că nu-i ajungeau banii.

6. Jack Kerouac a scris faimoasa sa lucrare "Pe drum", pe role continuu, sub influența unui cocktail de substanțe care afectează creierul, printre care alcool, marijuana, benzedrine și amfetamină.

7. Autorul romanului "Robinson Crusoe" și-a schimbat în 1703 numele din Foe în Defoe. În 1896 J.M. Coetzee a scris un roman intitulat Foe în care continua acțiunea din Robinson Crusoe.

8. Autorul trilogiei "Stăpânul inelelor", J. R. R. Tolkien, era un șofer foarte nepriceput, sforăia într-atât de tare încât era nevoit să înnopteze în baie pentru a nu o deranja pe soție și de asemenea, era un francofob înverșunat - ura francezii începând de la Wilhelm Cuceritorul.

10. Biblia (în varianta King James) conține 810.697 de cuvinte.

11. Bogdan Petriceicu Hasdeu a fost atât de îndurerat de moartea fiicei lui, încât s-a îndreptat spre spiritism. Se spune că planul palatului pe care i l-a ridicat mai apoi fiicei, i-ar fi fost dictat în timpul ședințelor de spiritism de către Iulia.

12. Bogdan Petriceicu Hasdeu și-a început cariera literară scriind în limba rusă.

13. Camil Petrescu s-a oferit voluntar să plece pe front și a fost respins în repetate rânduri din cauza constituției sale astenice.

14. Casanova a scris 42 de cărți. Printre acestea se numără o traducere a Iliadei în italiană, câteva cărți de istorie, una de science fiction în care anticipează avionul, televizorul și mașina și 12 volume de memorii.

15. Cea mai scumpă carte vândută vreodată a fost un exemplar din "Canterbury Tales" de Chaucer din 1477. Aceasta a fost scoasă la licitație în 1998 și vândută cu peste 4,6 milioane de lire sterline.

16. Cel mai bătrân laureat al Premiului Nobel pentru literatură a fost Doris Lessing, la 88 de ani.

17. Cel mai tânăr laureat al Premiului Nobel pentru Literatură este Rudyard Kipling, la 42 de ani.

18. Charles Dickens dormea și scria întotdeauna cu fața spre nord.

19. Cu excepția lui William, toți membrii familiei Shakespeare au fost analfabeți.

20. Cum pe vremea aceea nu existau nici mașini de scris și nici calculatoare, soția lui Tolstoi a trebuit să copieze de mână tot romanul "Război și Pace". De 7 ori!

21. Doar doi laureați ai Premiului Nobel pentru Literatură au refuzat să-l ridice: Boris Pasternak și J.P. Sartre. Primul sub

presiunea autorităților sovietice, iar cel din urmă pentru că nu dorea să-i fie asociat numele cu o instituție. Interesant este și faptul că premiul respectiv consta în câteva sute de mii de dolari.

22. Don Quijote este cel mai bine vândut roman din lume. Până în prezent au fost comercializate peste 500 de milioane de exemplare. Al doilea pe listă ar fi "Povestea a două orașe", de Charles Dickens.

23. Dușmanul de moarte al lui Sherlock Holmes este profesorul Moriarty.

24. E. A. Poe s-a căsătorit cu o verișoară de-a sa, care avea doar 13 ani.

25. Emily Dickinson, cea mai mare poetă a Statelor Unite, nu a publicat decât 7 poeme de-a lungul vieții ei. Ieșea arareori din casă, iar majoritatea membrilor familiei sale nu știau că ea scrie.

26. Ernest Hemingway s-a sinucis la 61 de ani. Nu a fost însă singurul din familia sa care a recurs la acest gest. Atât tatăl cât și fratele său și sora sa s-au sinucis.

27. F. Scott Fitzgerald era înnebunit după picioarele femeilor. Deși nu permitea nimănui să-i vadă picioarele, atunci când el le zărea pe cele ale altora se excita imediat.

28. Fantomele apar în patru piese de teatru shakespeareene: Iulius Cezar, Hamlet, Richard al III-lea și Macbeth.

29. "Ferma Animalelor" de George Orwell a fost cenzurată în U.R.S.S. și refuzată inițial în Marea Britanie, la sfatul unui ofițer care s-a dovedit mai târziu a fi spion sovietic.

30. Franz Kafka era veșnic nemulțumit de cum arăta, așa că se dezbrăca complet foarte rar - de exemplu, deși credea că spaurile nudiste îi vor face bine la sănătate, nu își dădea niciodată pantalonii jos.

31. Gabriel Garcia Marquez a refuzat n repetate rânduri ca magistralul său roman "Un veac de singurătate" să fie ecranizat.

33. Honore de Balzac adora cafeaua - în decursul unei zile el consuma circa 50 de cești de cafea tare, turcească. Dacă nu avea posibilitatea să fiarbă cafeaua, scriitorul sfărâma niște boabe și le mesteca.

34. Ian Fleming, pasionat de ornitologie, și-a numit personajul James Bond după ornitologul american cu același nume.

35. În 1939 scriitorul american Ernest Vincent a scris un roman de peste 51.000 de cuvinte, niciunul conținând litera e.

36. În fiecare an în Statele Unite se publică peste 50.000 de titluri noi.

37. În întreaga sa carieră de pilot, Saint-Exupéry a suferit 15 accidente aviatice.

38. În Mizerabilii, Victor Hugo folosește o frază lungă de 823 de cuvinte.

39. În poemul său "Paradisul Pierdut", John Milton folosește peste 8.000 de cuvinte diferite.

40. În S.U.A. în fiecare secundă sunt cumpărate 57 de cărți.

41. În Spania se publică anual mai multe cărți decât au fost traduse în toate țările arabe în ultimi 500 de ani.

42. În timpurile în care G.G. Marquez abia își începea cariera de scriitor, de multe ori nu avea bani pentru chirie și nu de puține ori a fost nevoit să înnopteze în bordeluri.

43. În ultimii 12 ani din viață, Casanova a lucrat ca bibliotecar.

44. Inițial, Ray Bradbury și-a numit romanul "Fahrenheit 471", "Pompierul".

Va urma

EL TANGO ARGENTINO

Milena MUNTEANU

Prima lecție de tango a avut loc chiar la recepția conferinței din Buenos Aires, când am fost invitați la dans, după ce „chicas” și „chicos” au fost instruiți separat despre ce aveau de făcut. Ni s-a predat rapid o lecție introductivă de tango, suficientă însă să facem „fițe”, mai întâi o mișcare cu opt pași, cu trecerea unui picior peste altul, în „ochos”, adică o răsucire care simula cifra 8, când picioarele se îmbârligau/amestecau. Mai mult, la sfârșitul acestei mici aventuri în pas de tango, urma ca eu să ridic un picior, și să mă opresc într-o poză dramatică. După câteva călcături pe picioare am ajuns totuși să „tango”, iar la ieșirea de pe ringul de dans, cunoscuții ne-au felicitat, semn că n-a fost rău deloc.

Am ajuns chiar să văd mica înregistrare video a primului tango și mi s-a părut bine pentru început. Soțul meu glumea ca acesta este doar baseline-ul, dacă a ieșit așa bine din prima, stai să ne vezi după ce exersăm... Alți participanți la conferință mergeau zilnic la show-uri și clase de dans. Cele de la „Canning” începeau seară după 23:00 și țineau până la 5 dimineața, ceea ce m-a făcut să înțeleg că argentinienii sunt păsări de noapte. Mie mi-era greu să mă înscriu în programul nocturn după ce peste zi băteam orașul cu piciorul. Seară eram ruptă de oboseală și oricât m-ar fi tentat, nu mă simțeam în stare să pierd nopțile acolo.

Știam însă despre „La Catedral”, un

club de dans nu departe de linia de metrou, care își deschidea porțile la ora 8 PM. Auzisem că acolo se întâlnesc argentinienii la dans și îmi dorisem să îi văd în elementul lor, decât să mă fi dus în locuri selecte. Sufletul unei țări se simte cel mai bine în locurile în care are acces tot omul. După mici aventuri găsim și noi clubul, de afară arăta ca o intrare oarecare, ce lăsa puțin de dorit. Era întunecoasă și părea veche; se intra pe o ușă de sticlă într-un cadru metalic, de unde se fac niște trepte la etaj, unde era un pupitru, unde se vindeau bilete. 100 de pesos. „Dirty cheap!”. Leftin ca braga!

De acolo se intra într-o sală mare, prin spatele unei scene. Lângă perete era o canapea răpciugoasă. Când intri în sala te lovește un miros de vechi, de prăfuit. Era întuneric iar sala mare, goală la mijloc, cu niște mese și scaune lângă un bar, în fund. În întuneric, deslușești un acoperiș înalt, ceea ce noi numim „cathedral ceiling” – de aici să vină oare numele clubului? Pe pereții înalți, tencuiți și vopsiți în alb, găsești o întreagă memorabilia muzicală: chitări, poze de soliști, alte obiecte diverse (unele cât roata carului, altele mai mici, de care trebuia să te apropii, să le înțelegi rostul acolo). Pe scenă erau microfoane, imaginea în alb-negru, imensă, a unui cântăreț, sau dansator. O atmosferă de hangar. Parchetul avea denivelări de

atâția pantofi cu toc câți au dansat acolo.

O lumină palidă în centru ne lămurește că deși am întârziat la ora de dans, nu era încă nimeni pe ring. La apariția noastră apar din umbra niște oameni, care s-au dovedit a fi instructorii noștri, un el și o ea. „Chicos” erau instruiți de el, and „chicas” de ea.

La scurt timp s-au adunat mai mulți, și unii care veniseră de la conferința, și alții, necunoscuți, așa că am început să „tango”.

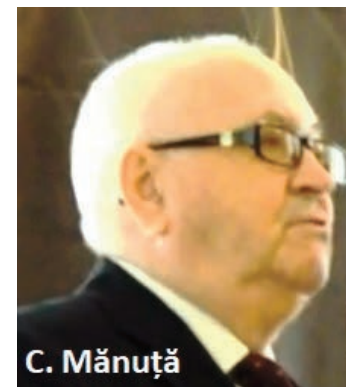
Ne este corectată poziția corpului și suntem încurajați. S-au mirat chiar că unii ca noi sunt în stare să „tango”. Am plecat bucuroși de acolo, așa că a doua zi am recidivat. La fel cum „junkies” se întorc tremurând să ia doza de narcotice, așa și noi, ne pomenim din nou pe scările metalice ce ne duc la etaj, la ringul de dans, ținându-ne de mână, ca niște adicți. „We’re hooked!”.

Ultima lecție ne-a dus iar la „basics”, la mersul normal, la pășitul cu „poise”, cu umerii relaxați și pieptul deschis. Senzațional mi s-a părut exercițiul de mers cu ochii închiși, în care te încrezi complet în partener. Te ghidează doar mâna lui ținută în jurul taliei iar tu pășești orbește, după cum ești ghidată: în față, în spate, lateral sau ocolit, în funcție de semnalul primit de la cel ce vede obstacolele și te îndruma. El poate semnaliza și momentul când picioarele îți trec unul peste altul, precum și mișcările de „ochos” sau forfecările făcute în aer.

Delegarea controlului nu este un lucru pe care să-l facem în mod normal. Mersul cu ochii închiși a fost un „eye opener”, m-a făcut să înțeleg felul în care suntem construiți, dar și cum, prin încrederea câștigată în alții, ne putem extinde universul, dincolo de percepția personală. Reveniți acasă, suntem în căutarea unui club de dans. Am luat microbul. Let's tango! :-)

O SĂRBĂTOARE A ROSTIRII ÎN SONETELE LUI MIHAI MERTICARU

Constantin MĂNUȚĂ

Sonetele lui Mihai Merticaru din *Urciorul de aur*, al optsprezecelea volum de versuri al său, apărut la Editura Rawex Coms, București, 2016, reprezintă o continuare a temelor și motivelor poetice din celelalte volume, o deschidere spre cosmic, natură, vital și elementar, o revelație lirică și muzicală, o mirabilă trăire a sentimentelor.

Propensiunea spre arta sonetului derivă și din mărturisirea sinceră a autorului, care se *consideră un romantic autentic, ce se simte confortabil numai în apele dulcelui stil clasic*. În prefața celui de-al cincilea volum de sonete, Mihai Merticaru face și o altă mărturisire eclatantă: „Cine năzuiește să escaladeze picul înalt al sonetului trebuie neapărat să treacă prin niște furci caudine aidoma alpinistului care nu ocolește, ci înfruntă pieptiș peretele vertical al muntelui.” În subsidiar el mai afirmă că esențializarea actului poetic și îndeosebi a sonetului cere har, concentrare, meșteșug, dăruire, disciplină, rigoare și putere de sacrificiu, virtuți și obstacole pe care, spunem noi, le posedă și le depășește cu aplomb și eleganță.

Din punct de vedere compozițional volumul cuprinde trei secvențe poetice: *Sonete luminoase*, *Sonete pioase* și *Sonete neguroase*.

Sonetul sonetului este poezia cu care se deschide volumul, un elogiu adus acestui rege al poeziei care este sonetul, de origine și inspirație divină, *imn de slavă, metaforă scumpă blagoslovită*, în care s-au exersat spiritele cele mai strălucite

ale veacurilor: „Pe liră se adună, se înșiră,/ Timpul și nemărginirea domină,/ Că-i rupt din creațiunea divină”. „Femeia din sonetele lui Mihai Merticaru este o comoară, văzută ca o cerească minune într-o pioasă și sfântă rugăciune, încât poate da naștere unei noi galaxii, care posedă trup de fum și ochi de vijelie, metafore care pot declanșa furtunile în raportul dintre efemer și etern al ființei umane, veritabilă mitologie, continuă poetul în sonetul Ea e aceea, scânteia, capabilă să aprindă troitul ce va declanșa explozia de iubire.

Iubirea care mișcă sori și stele, în accepțiunea lui Dante Alighieri, se înalță până la ceruri, dar în poezia lui Mihai Merticaru, aceasta reprezintă o taină, o deschidere a simțurilor spre ceea ce este neelucidabil și misterios, o duminică a spiritului, o sirenă care ne ademenește cu profunziuni nebănuite. Suferința, pierderea iubirii poate arunca o punte de suspine, dar are și rolul de a transforma clipa în eternitate, aducătoare de noi frumuseți: „Eu ți-o fac clipa eternitate/ Și-ți voi croi o frumusețe nouă.// Vino să ne închinăm credinței sfinte,/ Să împlinim a Parcelor menire,/ Să ne legăm prin sacre jurăminte,// Cu voia Înaltcerescului Părinte!/ Jură-mi solemn că mă accepți de mire/ Și-ți voi dăruia un colț de nemurire!” (Logodnă)

Eternului feminin, transpus de Mihai Eminescu prin sintagmele nu știu ce și un nu știu cum, poetul Mihai Merticaru îi conferă un surplus de frumusețe și de gingăsie, încorporat în adevărate imnuri

apoteotice conștient că dragostea este singura modalitate de a accede la absolut: „Anotimp cu soare-i orice iubire,/ Sufletu-ți dansează cu pasărea –n zbor,/ Răsar noi stele pe cer strălucitor,/ Planetele toate își ies din fire. (Sonetul fericirii) Un alt sonet are un titlu extrem de sugestiv: *IN HOC SIGNO VINCES - Sub acest semn vei învinge*. Este însemnul scris în cer, pe o cruce și văzut de către Constantin cel Mare pornit din Bizanț să lupte împotriva Romei decăzute, devenit un simbol al biruinței iubirii în lume, fiind cel mai de preț dar ceresc oferit de Creator oamenilor.

Atena, Diana sau Afrodita reprezintă femeia care-i duhul operei de artă, iubita fiind privită ca împlinire absolută, ca mijloc de a ajunge la esența cunoașterii, ca un remediu de a ține moartea la distanță: „Să-mi luminezi calea cum o făclie/ Să intrăm împreună în veșnicie” (Femeie). Este omniprezent mitul androgenului, un arhetip al ființei conceput ca o sferă din care s-au desprins cele două jumătăți - masculinul și femininul - predestinate să se caute mereu, pentru a reface unitatea primordială. Dragostea absolută este, așa cum

spunea Mircea Eliade în Mitul reîntregirii, o „nostalgie a androginismului.”

O melodie lină ar dori să-i fie poetului marea plecare în Rugăciunea către Dumnezeu: „... Alungă-mi înserarea de sub sprâncene,/ Cu dragoste zidește-mă-n lumină,/ Speranță de viață pompează-mi în vene,// Năpasta rămână fără antene,/ Să-mi fie clipa plină și senină,/ Iar marea plecare, melodie lină!” (Rugăciune)

Un elogiu aduce poetul flăcării din piatră, focul, cel de-al patrulea element al cosmogoniei tradiționale, fiind prezent cu toate valențele lui purificatoare, mistuitoare și izbăvitoare, reprezentând starea sufletească a eului, pasiunea arzătoare a trăirii, centrul vieții spirituale: „Un foc roșu să curgă prin artere,/ Făcând, din bicisnic, titanul Atlas,/ Ultimul pahar pe un altul cere,/ Răpind uitare, dăruind plăcere” (Sonetul vinului).

Universul poetic merticărescian explorează stări de intensă trăire sufletească, dezvăluind tăceri și întrebări grupate în jurul dorinței poetului de a-și descoperi propria identitate. Fiind fascinat de trăirile unice și irepetabile, poetul scrie obsesiv despre nevoia de puritate și

sinceritate, despre candoare și afectivitate, sentimente ce dau un sens profund vieții: „Candidă splendoare multicoloră,/ Feerie ce nici în vis n-ai să vezi,/ Cântată de miriade de aezi, / Magie cu parfum de mandragoră”.

Lumea lui Mihai Merticaru e o

sumă de fragmente de realitate și irealitate, de cotidian și lume interioară: „Departă-s clipele crepusculare,/ Ai încă timp destul să-nchini femeii/ Prea plinul ce ți-l dăruiră zeii,/ Să te bucuri de sfânta sărbătoare” (Sonetul clipei). Parabola scrisului său este susținută de o gestică a esențializării: tăcere, interiorizare, atitudine de pură contemplativitate.

Probe de eleganță și discreție, fantezie, mister și iluzie, sonetele lui Mihai Merticaru sunt exerciții de

mare simplitate, nesofisticate care redau un copleșitor tumult lăuntric de stări, idei și sentimente. Sursa lirismului său constă în marea iubire pentru tot ce ne înconjoară: „Primăvara explodează în livezi,/ Etalându-și mirifica ei floră/ Înflorită-n nimburi de auroră,/ Spectacol fulminant cu-o mie de amiezi”.

Solemnitatea, eleganța frazării și efectele obținute prin apelul la rimă și ritm ne dezvăluie un poet înzestrat cu o prodigioasă mobilitate a discursului liric, un bonom jovial care mizează pe muzicalitate și refinament prozodic, un poet care aspiră spre etalonul poeziei adevărate ce constă în ambiguitate și imprevizibilitate, în apropierea de elemente total disparate, într-o mirabilă trăire a sentimentelor.

Reamintindu-ne că, în vremuri imemorabile, poezia și muzica erau inseparabile, Mihai Merticaru, poet riguros și sugestiv, apolinic și dionisiac, enigmatic și colocvial, ne-a oferit volumul maturității creatoare depline, un splendid omagiu adus iubirii, o învolburată revărsare de lirism pendulând între real și ideal, între sacru și profan, între Eros și Thanatos.

Suprafață minimă

*E și mai jos, e și mai aproape..., e asfințitul unei zile de toamnă.
Soarele se desparte de miile de frunze galbene, care cad,
ca niște aripi obosite, peste șapte părelnice..., pierdute lumini.
Răzlețe picături de ploaie flutură ritm de numere nescrise,
urmăritoare margini, de dincolo de vis.
Istovit, în oceanul culorilor calde, văzduhul se-aprinde,
amăgit de fum și de tristețe.
Doar sufletul, atins de miracol, visează, rebel, un singur refren:
"Niciodată toamna... n-ar fi mai frumoasă !"*

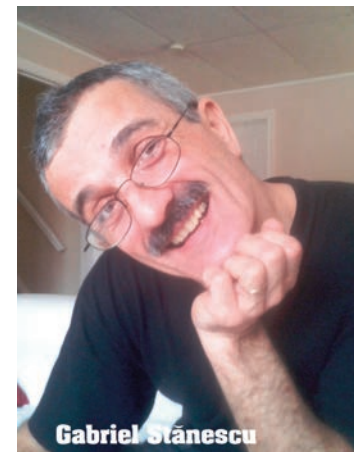
Ion Teodor PALADE

Lumini paralele

La gura sobei

Gabriel STĂNESU

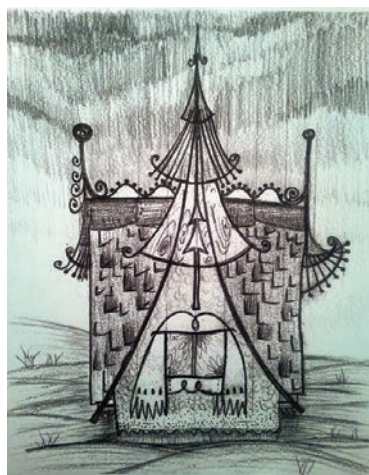
Dacă ceva poate fi cu adevărat magic în această perioadă a anului este să încerci să aduci pe cineva la gura sobei. Doar spunând asta, în general, lumea este mai dispusă la a fi mai calmă, mai caldă și mai apropiată, mai relaxată și mai avidă de cultură.

În urmă cu mai mulți ani mergând în Nord, undeva, într-un orașel plin de istorie locală unde fusesem mai demult într-o scurtă vacanță, am descoperit niște priveriști de vis, în stânga dar și în dreapta drumului pe care trebuia s-o iau zi de zi. Zona de ferme agricole, ușor deluroasă care la viteza mașinii îmi derula imagini de vis, ireale parcă, ce mi-au trezit dorința de a le immortaliza cumva pentru a le împărtăși și altora. Era vorba de niște dimineți de început de toamnă, cu ceață care, sedimentată printre dealuri până la anumite înălțimi, lăsa coama acestora la vedere, deasupra ei, astfel ca fermele cocoțate în vârful dealurilor, cu cei câțiva copaci din preajmă păreau că plutesc pe o imensă mare de ceață. Toate acestea într-o succesiune din ce în

ce mai îndepărtată până când se uneau cu cerul la orizont.

Aceste „insule” plutitoare cu ferme sau animale păscând calm ori pur și simplu câte un copac răzleț, îndoit de vânturile care bat, la acele înălțimi, mai tot timpul anului obligându-l să crească strâmb m-au făcut să încep să immortalizez imagini ireale pe caietul meu de însemnări.

Am început cu schițe ce ar fi trebuit să se transforme în picturi. Doar câteva, fericite, au ajuns în

această fază, având parte de minusculul timp liber din viața mea. Majoritatea au rămas închise în cutia mea de carton cu caiete de schițe, așteptând răbdătoare o șansă la ceva timp liber alocat. Cele câteva care au beneficiat de ceva timp liber s-au transformat în picturi pline de stângăcii ale unui iubitor de natură.

După un timp, fără să-mi amintesc cum, pasiunea mea de a desena a trecut la schițarea de mobilier și apoi de case atipice, imaginare, ireale.

Ca un mare elogiu adus meșterilor de odinioară care au creat, cu unelte foarte puține, generații de-a rândul, obiecte de mobilier de o utilitate esențială pentru gospodăriile din toată lumea, am încercat să reînviu, în schițele mele, unele dintre aceste obiecte date uitării în majoritatea lor din dorința de a trezi în inimile celor care le vor, eventual, vedea pasiunea pentru simplu, curat, inocența, stângăcie, bun gust, etc.

Preferatele mele au fost, la început, hambarele de făină apoi lăzile de zestre, dulapurile de orice fel, cutiile de scule, scaunele de zi cu zi - taburetele.

Uneltele de bază din atelierul de tâmplărie și nu numai, au devenit apoi subiectele mele de dezvoltat ca și obiecte de decor: fierăstrăul de mână, toporul, sapa, târnăcopul.

Unora dintre ele le stă bine simple. Majoritatea lor arată mult mai bine încărcate cu simboluri din universul apropiat cel mai mult de starea de spirit a momentului și unele, chiar, conțin note de zi cu zi din viața familiei mele.

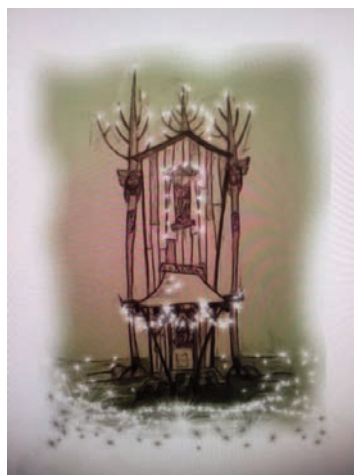
Nu demult am primit un cadou neobișnuit de la un vecin: un scaun cu spătar pe care și el la rândul lui îl avea de la tatăl lui plecat în lumea celor drepti la o vârstă foarte înaintată. Acest scaun are în piciorul din fața stângă un cui enorm, bătut cam un sfert și apoi îndoit. Acest cui îndoit, evident upradimensionat, bătut în piciorul unui scaun în scopul de a-l repara m-a impresionat enorm transformând acest scaun în cel mai de preț cadou de mobilă pe care l-am primit vreodată.

Nimic nu m-a impresionat mai tare decât acest cui îndoit care exprimă așa de frumos stângăcia

celor care intervin într-un domeniu în care nu au cunoștințe dar care doresc să-și aducă aportul cu ceva acolo.

Asta sunt și eu, aici, în domeniul

artelor. O persoană onestă plină de dorința de a contribui cu cât de puțin la crearea de ceva frumos.

De-a lungul timpului am fost tentat și chiar am avut câteva șanse de a lua cursuri de pictură, grafică, etc. Am început totuși prin a-mi cumpăra cărți de specialitate, mai apoi, după ce am început să le studiez m-am oprit. Am realizat că aș putea învăța cum să bat cuiul potrivit și până la capăt în piciorul scaunului și poate că asta n-ar mai impresiona pe nimeni cu nimic.

Stângăciile și erorile umane oneste sunt pasiunea mea!

TORONTO-CANADA

→ Continuare din pag. 30

Desigur, între copertile acestei cărți, în afară de traducerea în franceză a unor impresionante versuri, translate cu multă exactitate de profesoara Virginia Bogdan, mai există o serie întreagă de alte surprinzătoare iconsensuri și imagini splendide în poemele finale Picură cu stele, Legenda tăcută, Speranța, Lespede tăcută etc, inclusiv aceste scintilări încântătoare din poezia Mă topesc (cu dedicația: „Minunatei mele familii):

„Mă topesc/ de dragul tău,/ floare-
albastră,/ ce străluci/ printre lumi/ ca o

astră,/ mă topesc/ de-al tău drag,/ fericire,/ ce mă-nvăluie/ mereu/ cu-
amintire.// Mă topesc/ de dragul tău,/ iarbă moale,/ ce-mi așterni/ praf de stele-
n / petale,/ mă topesc/ de-al tău drag,/ zi cu soare,/ ce îmi spui că/ a noastră clipă/
nu moare./ Mă topesc/ de dragul tău,/ auroră,/ ce-n culori/ mă poștești/ iar în
floră,/ mă topesc/ de-al tău drag,/ câmp cu flori,/ ce mă porți/ mai mereu/ peste nori.//
Mă topesc/ de dragul tău, / frumusețe,/ ce îmi dai/ doar speranță/ în diminețe,/ mă
topesc/ de-al tău dor,/ lună plină,/ ce în nopți de iubire/ mă transformi/ în
lumină.”

Neîndoios, Gheorghe A. Stroia, poetul membru al Academiei Româno-Americană de Științe și

Arte (A.R.A.), un mare editor prolific, director al editurii „Armonii Culturale”, s-a dovedit și de data aceasta, prin volumul „Cer și Pământ”, același nedesmințit autor care tinde să se impună, de la un volum la altul, prin lirismul și pluralitățile sale incontestabile, ca un original creator, cu admirabile consensuri diverse și cu pronunțate aptitudini verbale neoromantice, destul de vizibil omogenizate cu melancolii evocatorii impregnate, cu eleganțe și sensibilități lirice frapante, ce-l vor propulsa cu rapidă constanță pe valurile cele mai favorabile artei scrisului, tot înainte, spre țarmurile cu bogății spirituale dintre cele mai compensatorii.

Roadele toamnei la Cenaclul „Artur Silvestri” al Ligii Scriitorilor Români

Voichița Pălăcean-Vereș

Joi, 28.09., la Cercul Militar Cluj, a avut loc ședința inaugurală de toamnă a membrilor Ligii Scriitorilor, adunați în cadrul Cenaclului „Artur Silvestri”.

Cuvântul de bun sosit l-a rostit Iulian Patca, președintele Filialei Cluj a LSR. A urmat lansarea revistei „Agora Literară”, ajunsă la numărul 33. Revista a apărut exact de Ziua Limbii Române. În curând, a subliniat I. Patca, redactorul-șef, „Agora Literară” va intra în cel de al zecelea an al existenței.

Președintele național al LSR, Al.F. Țene, a făcut un scurt bilanț al activităților la care au luat parte clujenii de-a lungul verii. Astfel, recent, o delegație condusă de Al.F. Țene, s-a întors de la Târgu Mureș, de la „Punți de lumină”; anterior au participat la înființarea filialei LSR Bacău. La Năsăud, conducerea LSR a luat parte la lansarea Antologiei Filialei, în vreme ce la Sărmaș (Mureș) au fost prezenți la lansări de carte scriitorii Voichița Pălăcean-Vereș și Al.F. Țene, în vreme ce Antonia Bodea a reprezentat Clujul la „Zilele Bistriței”. De Ziua Limbii Române, Titina Nica Țene, Antonia Bodea, V. Pălăcean-Vereș și Al.F. Țene au participat la manifestările de la Moneasa (Arad) organizate de Lygia Diaconescu și Florin T. Roman. Peste tot s-au auzit versurile vibrante ale Imnului LSR compus de dr. Mihai Ganea.

Al.F. Țene i-a numit apoi pe apostolii Ligii din această lună: Marian

Bărăscu, organizatorul „Caravanei literare”, Marian Cristescu și Lazăr Lădariu (de la „Cuvântul Liber”, arhitectii „Punților de lumină”), Lygia Diaconescu, F.T. Roman, M.D. Istrate (proaspăt deținător al „Virtuții literare”), Doru Dinu Glăvan, președintele UZPR (căruia LSR i-a înmănat Trofeul „Microfonul Pro-Adevăr”), Titina Nica Țene, Antonia Bodea, Virginia Paraschiv, M. Ganea și V. Pălăcean-Vereș.

Au prezentate în continuare cărțile primite în ultima lună la Filială: L. Lădariu, „Tranșeele ierbi”, F.T. Roman, „Omnia vincit amor!”, Ionela Flood, „Scriitori de la poarta nemuririi”, M. Vintilă, „Dirijorul de cuvinte”, Dorina Magdalena Suci, „Aripi sub ape”, R. Duncan, „Poporul de proști versus Eminescu”, Ileana Sandu, „No Comment”, Teo Moldovan, „Puzzle... în toate sensurile”, V. Umbreanu, „Imagini din Daghestan”, „Bilet în circuit”, „La un metru de centrul universului”, „Boala realității”, „Privighetoarea fără limbă”, F. Smarandescu și A.R. Vătu, „Mai ușor să distrugi din interior decât din exterior” și Gavril Moisa, „Roua iubirilor”. A preluat ștafeta Antonia Bodea, care vorbit despre Acad. Ștefania Kory Calomfirescu și cea mai recentă carte a sa, închinată „promoției Iuliu Hațieganu” a UMF, lucrarea care oferă „o documentație bogată”, căci scriitoarea „a găsit mereu în oameni ceea ce este frumos”. În luarea sa de cuvânt, Voichița Pălăcean-Vereș a vorbit despre emoțiile care stau la baza acestei scrieri și despre sentimentele puternice pe care cartea le trezește în sufletul cititorilor.

A urmat lansarea Antologiei Napoca Nova Nr. 15 – 16, „Nesaț rotunjit în pargă”, despre care a vorbit editoarea,

care le-a mulțumit tuturor colaboratorilor pentru aportul adus la apariția cărții, cu un gând special adresat graficianului Lazăr Morcan și lui Peter Vereș, realizatorul copertelor antologiilor NN. Poeta Mădălina Drăgan și gherleanul Nicolae Suci, cea mai tânără autoare din volum și cel mai în vârstă, au fost prezentați publicului. A intervenit poetul-pictor Eugen Coța, ce și-a transfigurat emoțiile într-un grupaj de epigrame închinat volumului și antologatorului.

Prof. Lucia-Elena Locusteanu, la rubrica „Memoria calendarului”, a realizat scurte portrete câtorva personalități ale literaturii noastre: O. Păler, A. Păunescu, M. Preda, G. Coșbuc, G. Bacovia. Ion Constantinescu a adăugat numele lui Augustin Buzura, în memoria căruia sala a ținut un minut de reculegere. Apoi, I. Constantinescu, evocând „epoca de aur”, a susținut o miniconferință pe tema „Securitate și literatură”, subliniind că „pe lângă lichele erau și oameni cinstiți”. În intervenția sa, M. Ganea a precizat: „mie Securitatea nu mi-a făcut nimic...”, dar nu m-a lăsat să trăiesc!”, iar I. Patca a vorbit despre cazul unui poet maghiar interzis datorită unui poem de opt versuri scris „cu adresă”. În ultimul act al sărbătorii, Antonia Bodea i-a invitat pe poeți să prezinte spectatorilor cele mai recente creații ale lor.

Astfel, și-au citit versurile: Lili Lazăr și Ovidiu Vasile, iar Ion Constantinescu, Aurel Lucian Chira și Gavril Moisa, secretarul general al LSR, au dat glas câtorva parodii proprii. Seara nu se putea încheia fără epigramele reputatului Eugen Albu care, sosit la întâlnire cu frezii pentru doamne, s-a îngrijit, ca de obicei, de buna dispoziție a participanților.

Despre dubla lansare de carte a scriitoarei Elena Buică

Emilia DĂNESCU

La Centrul Socio-Cultural „Jean-Louis Calderon” al Primăriei Sectorului 2, București, vineri, 22 septembrie 2017, începând cu ora 17:00, a avut loc dubla lansare de carte a scriitoarei de origine română Elena Buică din Canada. Cele două cărți lansate: „Sensul giratoriu al vieții” și „Între două lumi, Canada și România” (bilingvă) au apărut în anul 2017,

la Editura „Armonii Culturale” din Adjud, editor Gheorghe A. Stroia.

Elena Buică este membră a Ligii Scriitorilor din România, membră a Asociației Scriitorilor Români din Canada, membră a Asociației Scriitorilor Români din Quebec, membră a Academiei de Interferențe Internaționale „Paul Polidor”.

Absolventă a Facultății de limba și literatura română a Universității Babeș-Bolyai din Cluj, Elena Buică a fost profesoară de limba și literatura română la mai multe școli și licee din Bihor, Cluj-Napoca și București. Din anul 1998 locuiește în Toronto-Canada.

Debutul literar a avut loc în anul 2003, în publicația „Observatorul” din Toronto, la care semnează o rubrică permanentă „Prin sita vremii”. A apărut în peste 30 de reviste online sau pe suport de hârtie, atât în țară, cât și în

străinătate: Australia, SUA, Canada, Belgia, Italia, Germania și Cipru. A publicat 15 volume de proză scurtă, eseuri și impresii de călătorie, dintre care amintim: „Crâmpoie de viață” (2005), „Prin sita vremii” (2007), „Oglindiri” (2009), „Luminișuri” (2011), „Zâmbind vieții” (2013), „Consemnări pe curat” (2015), „Frumusețea scrisului” (2015), „Pe cărările vieții” (2016).

Cartea „Între două lumi, Canada și România” este închinată atât țării ei de adopție Canada cu ocazia împlinirii a 150 de ani de existență, cât și țării ei natale România, care va sărbători în 2018, un secol de la Marea Unire. În cealaltă carte „Sensul giratoriu al vieții”, Elena Buică a adunat scrieri publicate în diverse reviste, precum și semnale și cronici de întâmpinare adresate autoarei de către alți scriitori-confrați. Remarcăm copertele deosebit de inspirate ale celor două volume, coperte care aparțin scriitorului și omului de cultură australian George Roca.

Evenimentul a fost moderat de poeta Paula Romanescu, alături de care au ținut scurte

alocuțiuni scriitorii: George Roca (Australia), Daniel Ioniță (Australia), Emilia Dănescu (director PR „Grup Media Singur”), Ion Iancu Vale (director revista „Climate Literare”,

Târgoviște), Marin Voican Ghioroiu, Leonard Voicu (Canada), Elisabeta Iosif (director revista „Cetatea lui Bucur”), Ioana Stuparu, Ecaterina Udrescu, Nicolae Roșu (director revista „Arena

cărți lansate. Un public numeros și avizat a urmărit cu mare interes desfășurarea evenimentului. Dintre scriitorii prezenți amintim: Ioan Rațiu, Ana Calina Garaș, Vasilica Ilie, Alexandru Ciocoi, Mihaela Cazimirovici, Vali Iancu, Domnica și Dumitru Vârzaru etc.

Dorim scriitoarei Elena Buică multă sănătate și împlinire sufletească, așteptând-o și anul viitor cu alte frumoase volume, care vor încununa activitatea literară a domniei sale de peste 15 ani. Și pentru că se apropie aniversarea unei frumoase vârste (85 de ani) încheiem cu tradiționalul: „La mulți ani!”.

Literară”). În deschidere, cunoscutul artist Paul Polidor, poet și compozitor de muzică poetic-secvențială, a susținut un scurt program muzical împreună cu rapsodul popular Ion Fănescu. Părintele Gheorghe Neagoe de la Biserica „Sfânta Maria”-Miron Patriarhul i-a dăruit doamnei Elena Buică un frumos buchet de trandafiri, dându-i astfel și binecuvântarea. Pe parcursul manifestării, actrița Doina Ghițescu a lecturat fragmente din cele două

Umbra casei

*Curge înspre asfințit
umbra casei.*

*Ochii ei somnoroși
răsfoiesc pe-ndelete
amintiri...*

*Pe zidurile descojite
de vremuri
urcă iedera verde
spre ceruri.*

*Un înger cu aripi
de lumină
odihnește în tindă...*

Umbra unui asfințit

*Aș vrea să fiu
o umbră,
poate umbra lui.*

*Să fim doi
oriunde, oricând.
Să nu ne despărțim
niciodată.*

*Aș vrea să fim
umbra unui asfințit.*

*Și să renaștem
într-o altă dimineață
din trupul
aceleiași flori.*

Umbra chipului meu

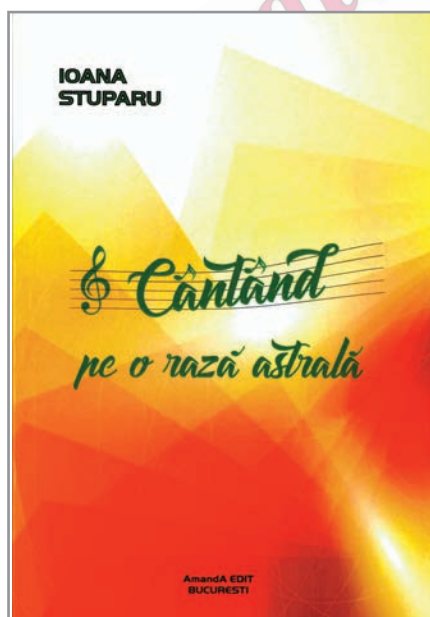
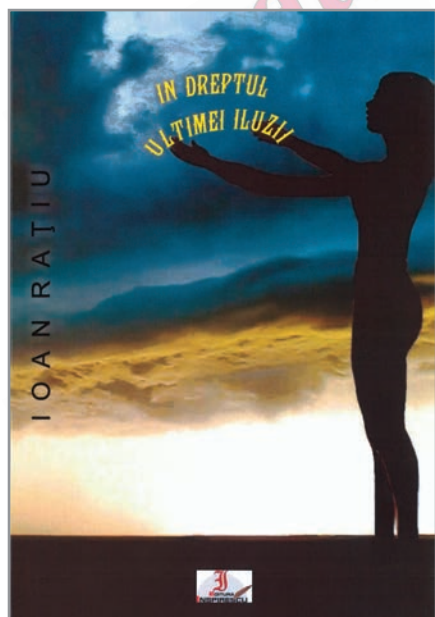
*Tăcere adâncă și neagră...
Mi-e dor de
umbra chipului meu.*

*Sângele curge
pic-pic, pic-pic,
în clepsidra inimii.*

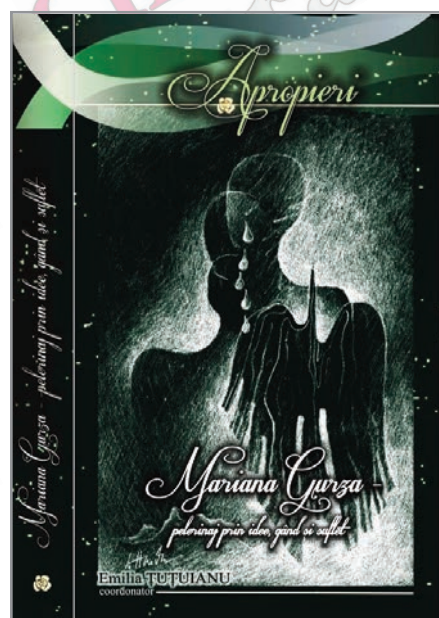
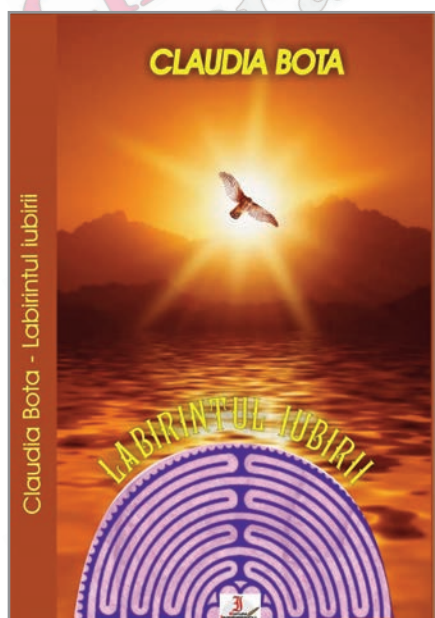
*Un ceas măsoară orele
tic-tac, tic-tac,
undeva nedefinit.*

*Stăm cu ochii la pândă
și ne mințim firesc.*

*Pe el nu-l doare
niciun pic,
eu îl cred și m-adun
din nimic.*

Cărți noi în biblioteca revistei Climate literare

Cogito

„O rugăciune adâncă, înseamnă o tăcere adâncă”

Contact: Tel. 0722 702578 ; e-mail: ioniancuvale@yahoo.com ;

web site: <http://climate.literare.ro>